

EESTI SKAUT

Sisuks:

Mälestusmärk A. Öunapuule

Skm. P. Kuusik 50-a.

Skaut kodukaitsjana

Kutsevalikust

Õppekäigud

Skautlike or-gide ülesandeid ühiskonda
levitamisel

Retk Gilwellisse

Unsi mõtteid meriskautlemiseks

Skandipoisid omavahel

Gaididele

Tenteid Malevaist

5

XIX aastak.

Mai 1940

Kõik skaudid ja gaidid tellivad veel käesoleval kevadel

„Eesti Skaudi“

1940. aastaks

Eesti noorsoo vanim ajakiri

„Eesti Skaut“

on Teile alati heaks kaasla-
seks ja väärtuslikuks lugemis-
varaks, ning maksab aastas
ainult 1 kroon

EESTI SKAUDI tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused
ja ajakirja volinikud skautmalevates.

AJAKIRI

„KODU“

toob kodudesse

põnevaid ja lõbusaid romaane, huvi-
tavaid jutte ja ajakohast päevakaja

Jälgige

„KODU“

uusi romaane.

EESTI SKAUT

MAI

Nr. 5 — 1940

XIX AASTAK

Mälestusmärk A. Õunapuu'le

Pühapäeval, 26. mail avati Piitalova külas Petseri lähedal mälestusmärk meie esimesele pealikule Anton Õunapuu'le. Nagu lahinguväljal ei suuda looduse tujukus häirida sõjamehe meeoleu ja sihti — täita oma kohustust, nii ka mälestusmärgi avamise ajal vahetpidamata sadanud vihm ei suutnud kõigutada meie ridu. Vanad lahinguveteraanid koos noortega seisid külj-külje kõrval täitmas aukohustust mehe vastu, kelle eeskuju ei tohiks vaibuda meie noortes. Anton Õunapuu oli mees, milliseid vajab meie kodumaa ohusilmapiilkudel minevikus ja milliseid vajab ta ka tulevikus.

*

Petseri linn ja tema ümbrus on pidulikus rüüs. Kõikjal lehvivad rahvuslipud. Linna tänavail jalutavad skaudid ja skautjuhid on rahva huvi objektiks. Vana elatanud vene tudike kõnetab meid. Kuuldes meie Petseris viibimise põhjust õnnistab vanake meid sõnadega: „On ilus, kui noored ei unusta neid, kes oma elu ohverdasid meie kõigi eest!“ Ja see 70 aastates vanake sammub meie rivi kõrval kuni mälestusmärgini ja elab kaasa meie kõigi pidupäeva.

*

Mälestusmärgi jalale astub Haridusministeeriumi Noorsoo ja Vaharahiduse Osakonna direktor J. Vellerind. Tema südamesttulevad tõsised sõnad sunnivad unustama, et viibime pideva vihmavalangu all. See on tõtus, mille vana sõajasangar, kelle rinda ehib vahvusrüst — Vabaduserist, annab noorte nimel ja seda töotust täidab kahtlemata iga mees, iga skaut.

Vägevad fanfaariheliid vaikselt looduserüpes kolme sirge kuuse all kuulutavad samba avatuks. Sammast varjanud kate langeb. Samas võetakse katted ka 11 tamme nimetahvlilt.

Pärast samba õnnistamist Petseri maavanem M. Tang peab südamliku kõne, kriipsutades alla eriti Anton Õunapuu vana emakese teeneid, kes üles kasvatanud sellise julge ja vahva poja. Kalevlaste nime kandvate organisatsioonide nimel asetab sambale pärja Riigivolikogu abiesimees R. Penno, mille järele orkester mängib kalevlaste cantus't „Eestimaa, mu isamaa“. Oleme laulnud seda laulu vast tuhandeid kordi, kuid nii vägevalt, tunneterikkalt ja südamessetungivalt vist küll esmakordselt, — veeres nii

mõnelegi pisar palgele, mida kuidagi ei suudetud tagasi tõrjuda. Neis vägevais helides korrati töötust — truuks jääda viimse veretilgani!

Peastaabi nimel asetab pärja Eesti Skautide Maleva vanem skm. N. Kann, Tallinna Skautide Maleva nimel — malevajuht skm. R. Tõnuri, Gaidide Maleva Peastaabi nimel gdr. E. Kukk suure kimbu lilliaid, j. t.

On liigutav silmapilk, kui Anton Õunapuu vana emake asetab värisemisele kätel kimbukese lilli poja sambale, kelle kaotus temale kõige valusam ja kelle hoolitsevast käest temal kõige suurem puudus. A. Õunapuu ema ja sugulaste nimel langenu noor õepoeg tänab kõiki, kes sellele ilusale algatusele kaasa aidanud, ja soovib, et Eesti skaudipoisid oleksid alati valmis isamaa teenimiseks.

Kol. J. Vellerind'i ja skm. N. Kann'i lõppsõna järele vägevad riigihüümi helid kuulutavad piduliku talituse lõppenuks.

* *
*

Seega Petseri skautide ilus algatus kalevlaste kaasabil on teoks saanud. Meie kõikide kohus on, et see mälestusmärk ei langeks unustusse, vaid et me kõikide kaasabil hoitaks väarikalt korras. Ühtlasi peaks see virgutama meid — täitma seda lubadust, mis skautide esindaja andis A. Õunapuu matusel — püstitada väarikas tähis Vana-Vändra surnuaiale.

R. T.

A. Õunapuu mälestussamba avamistalitusest osavõtjaid

Skautmaster Paul Kuusik 50-aastane

28. mail 1940. a. pühites Konsistooriumi assessor, Tallinna abipraost, Öhtukoguduse „Emmause“ õpetaja ja Tallinna Skautide ja Gaidide Maleva pastor skm. P. Kuusik oma 50-dat sünnipäeva.

Skm. P. Kuusik on peale usulise töö Tallinna Maleva pastorina alati aktiivselt osa võtnud paljudest skautlikkudest üritustest. Nii on ta juba aastaid Skautide Maleva VI lipkonna vanem, SS liige ja koos skautidegaididega kaasateinud laagreid kodumaal ja välismaalgi. Oma alatise abivalmsusega on skm. P. Kuusik noortele olnud truuks kasvatajaks, abistajaks, nõuandjaks ja elavaks skautlikuks eeskujuks.

Soovime ustavale skaudisõbrale raugematut jõudu ja energiat isiklikuks heakäekäiguks ja skautlikuks tööks!

Õp. skm. P. Kuusik

Skaut kodukaitsjana

Iga skaut ja gaid, enne kui ta astub Maleva liikmeks, et end anda selle suure idee teenistusse, peab olema läbielanud mingi haarava sündmuse, mis ta viib mõttele — olla ka skaut või gaid. Ei tea juhust, kus skaudiks astuti täiesti juhuslikult. Küll võib skaudiks astumisel puududa suurem elamus ja tõelik romantika, kuid tõigaks jääb ikkagi — haaravust ja midagi uut sisaldav otsustamise moment.

Tohtida kanda skaudi või gaidi nime, on sageli paljudel esialgu täpsemalt piiritlematu kujutelm. Teenides aga skautlust edasi, kas või ühegi laagri perioodi, võime märgata, et poisil tekib nagu mingi uus teotsemise suund ja tegevuse iha. Poisil tekivad ka siis juba ise oma ideed ja kriitika võime.

Mõningaile asjule ta tunneb põksuval südamel kaasa soojemalt kui teisele üritusele, mõnele ettevõttele ta ei tunne nii soojalt kaasa, vaid kritiseerib seda ja katsub isegi selleks endale värbata mõttekaaslast. Tekivad vaidlused, harutlused ja nende kaudu selginevad uued mõtted ning ideed. Leiavad uued ideed juhtide ja kaaslaste poolt rakendamist ning heakskiitu, poiss muutub veelgi energilisemaks. Käsikäes poisi arenemisega, kasvamisega ja enesetunde tõusuga, tekib tung olla ise ka mõningas ürituses jõukohaselt juhatajaks ning suunajaks. Sel perioodil on skaut juba suutnud luua endale täieliku ettekujutuse skautluse sügavamatest põhimõtetest — ideedest.

Õiendanud enda skauditarkusele

vastavalt nõuetavad katsed, ta võib asuda skaudi töötuse andmisele — et olla sõnakuulelik, et täita oma kohust ka Eesti isamaa vastu. Siit pääle on poisist saanud skaut, kindlate sihtidega ja ideedega noor riigikodanik, kes kogu oma tahte ja käevarrerammu võib pühendada — Eesti isamaale. Ikka enam ja enam tekivad noores isamaalases uusi mõtteid ja uusi püüdeid — täita antud lubadust ühel või teisel viisil. Ei ole ju igakord võimalik kõiki mõtteid täielikult realiseerida ja rakendada, kuid nad jäävad mõtetena ajju ootama, kuni saabub moment, kus neid saab rakendada.

Ja seda rakendamise momenti ootab iga skaut pikisilmi.

* * *

Peale vajaliku skauttarkuse on nüüdsest pääle skaut omandanud ka kindla mõtlemise viisi. Üksnes mitte juhid pole teda edasi viinud või ka tarbekorral isegi sundinud — poiss ise on juba suuteline asju otsustama ja avara pilguga ellu vaatama. Ta suudab nüüd selget vahet teha, mis on tarvis ja kuidas käituda, et hoida kõrgel orgi distsipliini ja teotseda kõigiti kasuks orgile ning isamaale. Ka omab skaut siis mõiste, et skautlikud ideed kuigi õilsamad ja puhtad mõnest muust mõttelaadist, ei leia heakskiitu ega küllalt head vastuvõttu, kui neid ei kaitsta, kui nende eest alati ei võidelda ja kui neid igal võimalikul juhul ei selgitata. Skaut teab seda ja sellepärast ta ka on alati valmis kaitsma oma ideid. Siinjuures aga ei tohi unustada, et skautlik mõttelaad ei ole mitte ainult skaudi jaoks, vaid sellist mõtlemise laadi peaks endas arendama kõik riigikodanikud, kellel Eesti isamaa on rohkem ja kõrgem kui ükski isiklik huvi. Seda aga

kahjuks täielikult igalpool me ei leia. Sellepärast isiku kasvatamises ja tema vaimu suunamises oma riigi ja rahvuse teenimiseks on meil skautidel veel paljugi teha, kuigi peame mõõnma, et sel alal on juba tõhus töö seljataga, sest tuhandet tegevskaudid ja nende ridadest lahkunud kümned tuhandet skautlikku kasvatust saanud poisid — nüüd vast juba perekonnaisadki — arendavad seda edasi.

Skautid ja endised skautid — tehke seda tööd edasi. Igasse kodanikku tuleb istutada kindel veene, et rahvuse huvid katavad kõik isiklikud huvid ja tugev rahvustunne on selleks mõjuvaks sidemeks, mis seob Eesti rahva ühiseks ja lahutamatuks pereks. Rahvustunde süvendamiseks tuleb teha enne palju tööd, näha pidevat vaeva, enne kui seda hakatakse mõistma ja veendena võetakse. Rahvustunne peab olema primaarne tunne ja ta peab pesitsema igas kodanikus, sest on momente, kus seda nõutakse terve rahva käest, nagu see meile selgemal kujul ilmnes viimases vabadusvõitluses. Eriti aga praegu vajame kindlat ja selget rahvustunnet, sest kogu rahvast on tarvis panna võitlema ja võitlejaid tiivustab tõelikult ainult üllas rahvustanne. Rahvustunne, arusaamine iseisivsuse väärtusest ja vajadusest teda kaitsta ning kohuse-, distsipliini ja autunne on need allikad, kust ammutatakse raskeil ajal vaimustust võitlemiseks. Raskeil ajal ei ole üksnes jõud oluline, vaid erilist rõhku tuleb panna ka tervele vaimule — vaimu kaitsesele.

Skautid ja gaidid armastavad oma kodu. See on teile kõigile püha ja üllas. Seda püha kodutunnet ja kodukollet tuleb kaitsta. Seda saate paremini hoida ja kaitsta, kui viite kodudesse tervet vaimu ning lahutamatu ühistunnet.

Kutsevalik ja noortejuhtide osa sellele kaasaaitamisel

J. Roose

H M noortesekretär

Kutse valik on inimese elus üheks tähtsamaks ning edaspidist käekäiku oluliselt määravaks sammuks. Ei saa aga öelda, et seda tähtsat sammu alati astutakse teadlikult ja asjalikkude kaalutluste tulemusena. Olevikus, kus me oma elu üldiselt püüame korraldada otstarbekohaselt ja kokkuhoidlikult, mängib kutsevalikul juhuslikkus ja põhjendamatus veel küllalt suurt osa, põhjustades asjatut ajakaotust, rahakulu, rahulolematust ja teisi ebasoovitavaid tulemusi. Arvestades usaldusliku vahekorraga, mis valitseb noore ja tema juhi vahel, võiksid vanemad noortejuhid, nagu rühmajuhid, eriti aga rühmavanemad ja skautmastrid, omalt poolt paljugi kaasa aidata asjaliku kutsevaliku levinemisele. Alles asjaliku kutsevaliku kaudu kannaks täit vilja ka noorsoo-organisatsioonides noorte võimete väljaarendamiseks ning meelsuse kujundamiseks tehtud töö.

* * *

Enne aga kui siirduda küsimuse juurde, kuidas noortejuhid saaksid kaasa aidata asjalikule kutsevalikule, vaatlusele, tutvume lähemalt kutsevaliku põhitõdedega ja pahedega, mis tulenevad nende põhitõdede ignoreerimisest.

1. On üldtuntud tõsiasi, et iga kutse erineb teistest suuremal või vähemal määral nende nõudmistest pooldest, mida ta esitab oma täitja kehalisele tervisele, jõule, meelele, käeosavusele, praktilisele mõtlemisele, tehnilis-konstruktiiivsele andekusele, ruumilisele kujutlusvõimele, tähelepanule, mälu- le, loogilisele mõtlemisele, kooliteadmistele, iseloomule jne. Ei saa seepärast esitatavate nõudmistest pooldest kaugelgtki kõrvutada autojuhi kutset aedniku, kontoriametniku, sepa või teiste sedalaadi kutsetega või õmbleja kutset telefonikeskjaama ametniku, haigetalitaja, müüjanna jne. kutsetega. Autojuhi kutse paljude teiste omaduste kõrval nõuab näiteks eriti võimet jaotada oma tähelepanu, reageerida kiiresti ja kindlalt, rahulikkust ja tugevat füüsilist tervist. Näitkes aednik ei tarvitse neid omadusi evida, vaid saab ilma nendeta väga hästi hakkama. Tema tervis ei tarvitse kaugelgtki nii tugev olla, kui seda nõutakse autojuhtidelt.

2. Teiselt poalt aga kinnitab meie kogemus, et inimesed evivad kehalisi, vaimseid,

hingelisi, karakterlisi jne. erinevusi ja et need individuaalsed erinevused on küllalt suured ja püsivad. Kuigi 14—15-aastane noor, seistes algkooli lõpetanuna edasiste sammude valiku ees, pole oma võimelt kaugelgtki välja arenenud ja tema võimed on alles differentseerumas, võime juba siingi märgata silmapaistvaid erinevusi mitte ainult kehalises arenemises, vaid ka vaimsel alal. Teadmisi teatud alal või aladel omandatakse kiiremini ja väiksema vaevaga, kui teistel aladel. Teatud aladel ettevõtetu õnnestub kiiremini, kergemini ja paremini kui teistel. Võime sellealiste noorte hulgas märgata juba karikaturiste, muusikamehi, keemikuid jne. Teiste organisaator ja juht paistab meile nende hulgast juba üsna teravalt silma.

Nii ei saa kutsevaliku seisukohalt selle-ealist noort kaugelgtki võtta enam puhta lehenä, kellest võimalik on tublit töömeest saada igasse mõeldavasse kutsesse. Selles eas tuleb arvestada juba möödunud arenemist ning teatavate võimete silmapaistvat esinemist antud noore juures.

3. Kuid pole mitte ainult tähtis, et inimene eviks teatavas kutses tegutsemiseks tarvilikud kehalised ja vaimsed võimed, vaid tal peab olema ka tahe tegutseda valitud kutses, tahe omi võimeid rakendada. Sellelaadilisi soove tuleb silmas pidada just seepärast, et inimese, eriti 14—15-aastase noore võimed pole kaugelgtki lõplikud. Siin on võimalik nihkumine ühes või teises suunas, on võimalik uute võimete esilekerkimine või mõne olemasoleva eriti tugev areng. Neis muutustes mängib aga otsustavat osa huvi ja tahe mõnd oma võimet rakendada.

Seepärast ei saa kutsevalikul ignoreerida noorte taht ja soove, vaid neid tuleb arvestada niipalju kui nad pole tingitud juhuslikest tegureist, eriti aga kui neid õigustavad olemasolevad silmapaistvad võimed.

4. Lõpuks ei tohi kutsevalikul jätta silmapaari vahele neid majanduslikke eeldusi, mida ühe või teise kutse omandamine nõuab. See on eriti tähtis neil juhtumel, kui on tegemist kutsesega, mis nõuab pike-mat ettevalmistust ja seejuures ei paku otsekohe küllalt sissetulekut. Sel puhul tuleb alati selgitada kas majanduslikust küljest noorel on võimalik antud kutse poolt

nõuetavat ettevalmistust omandada või esineb siin ületamatuid takistusi.

* * *

Asjalikult kutsevalikul tuleb kõiki neid küsimusi selgitada täies ulatuses.

Igapäevased kogemused aga näitavad, et kutsevalikul enamasti ei langetata otsust asjaliku kaalutluse tulemusena. Uurimused kutsevaliku motiivide üle on näidanud, et kalduvused ja huvid kutse vastu, samuti majanduslikud kaalutlused, seisavad esikohal, eriti noorte juures. Tavaliselt ei selgitata küllalt kutse poolt esitatavaid nõudeid ega ka enese võimeid. Kutse valitakse lihtsalt seepärast, et oli juhuslikult saada- val vaba koht, et kutse töötab anda rahuldavat sissetulekut, et ta on n. ö. moodne, nagu mõni aeg tagasi autojuhi kutse oli, jne. Seejuures muidugi puudub lähem ülevaade kutse poolt esitatavatest nõudmistest. Selle tulemuseks on, et noor, tutvudes lähemalt kutsega, ei tunne sellest rahuldust. Loobutakse ja vaadatakse veel võimaluse järele ja nii võib olla õige mitmel korral, kuni lõpuks leitakse enam-vähem sobiv ala. Otsimisega on aga sageli kadunud oma kaks-kolm väärtuslikku aastat. Leidub aga ka neid, kes kuni küpse eani ei ole suutnud endale leida sobivat kutset.

Veel halvem lugu on kui läbi häda jääda- kse peatuma mittesobivatesse kutsetesse.

Töö teostamisel tekkivad füüsilised ja psüühilised raskused on seda ehamugavamad kanda, mida suurem erinevus on kutse poolt esitatavate nõuete ja inimese võimete vahel, Edu kutselises tegevuses ja töös laseb unustada sellega seotud vaeva.

Edukas tegevus kihutab edasipüüdmi- sele. Kes aga sageli peab üle elama eba- õnnestumisi, selle enesesusaldus ja töötahe halvatakse ning töörõõm muutub tööpõlga- miseks. Inimene on õnnetu.

Sääraste inimeste hingeelus ei jää tavaliselt ilmumata raskemad või kergemad haiglased nähted, mistõttu inimene ei saa kutses rakendada täies ulatuses olemas- olevat energiat.

Ka on tuntud tõsiasi, et see, kuidas inime- ne suhtub oma kutsesse, määrab oluliselt ta suhtumise ja vahekorra ühiskonnaga. Need, kes pole rahul oma kutsega, pole enamasti rahul ka oma eluga üldse ja ühis- konnaga. Kutsetöös edukad inimesed suhtu- vad ka ühiskonda positiivsemalt.

Seepärast on tähtis, et inimene sattuks kutsesse, mille edukaks täitmiseks tal on olemas vastavad eeldused. See õigesse kut- sesse sattumine on tähtis mitte ainult üksiku inimese, vaid ka ühiskonna seisukohalt, sest seega kindlustatakse üksikule isi- kule ta elurõõm, tervis, edasipüüdmine ja arenemisvõimalus, ühiskonnale aga rahulik ja jõuline areng.

Inimeste õigesse kutsesse juhtimiseks ja

kutsevalikul asjaliku nõu andmiseks on kutsutud ellu kutsenõuande-bürood, kes on teadlikud kutsete poolt inimesele esitata- vaist nõuandmistest, on suutelised määrata inimesel olemasolevaid võimeid ja kes omavad ka tarviliku ülevaate tööturust. Ka meil, Eestis tegutsevad nad — üks Tallin- nas, teine Tartus. Kutsenõuande-büroode tegevuse kergendamise ning täpsustamise mõttes on meil aga tarvidus välispoolse abi järele. Vaadelgem seepärast allpool: kuidas ja mil viisil saaksid noortejuhid siin oma abi pakkuda.

* * *

Kutsenõuande alged ulatuvad tagasi käesoleva aastasaja algusesse. Meie kutse- nõuandeline tegevuse algus langeb veelgi hilisemasse ajastusse, nimelt omariikluse ja iseseisvuse esimese aastakümne lõppu. Oma nooruse, aga ka aineliste võimaluste piira- tuse tõttu ei ole suutnud meie kutsenõu- anne areneda laiaulatuslikumalt.

Selle tulemuseks on, et laiemates rahva- hulkades ollakse vähe teadlik kutsevaliku- ga seotud küsimuste tähtsusest, kutse nõu- ande-büroode tegevusest ja tarvidusest pöörduda büroo poole nõu saamiseks.

Viimastel aegadel võib siiski märgata elevust kutsenõuande meil väljaarendamise ning rahvale laiemalt kättesaadavaks tege- mise suunas.

Selles olukorras oleks noortejuhide olu- lisemaks ülesandeks vastav selgitustöö ning õhutamine asjalikule kutsevalikule. Noortele tuleb selgitada eelpoolesitatud as- jaliku kutsevaliku neli põhinõuet ja juhtida nende tähelepanu nelle hädaohtudele, mis ähvardavad mittevastavasse kutsesse sat- tunud noort.

Samal ajal näidatagu noortele, et eriti linnaoludes on kutsevaliku võimalused pal- ju avaramad kui see noortele ja nende va- nematele tavaliselt teada on. Saksa statis- tika andmetel esineb 12.500—16.000 erikut- set. Meil, kui põllumajanduslikus riigis, pole kutsete arv küll nii suur ja kutsed nii differentseerunud, kuid kutsete arv on meilgi küllalt suur selleks, et tavaline ko- danik ei saa kõigist neist ülevaadet omada.

Selgituse illustreerimiseks tarvilikke näi- teid tegelikust elust leidub küllaldaselt. Ei ole raske sobivaid näiteid leida isegi lähe- mate tuttavate hulgast. Igauks meist teab mõnegi inimese, kes rahutuna ühest kutsest teise rändab, kusagil edu ei saavuta ja selle tõttu närviliseks ja kibestanuks on muutu- nud kogu elu ning teiste inimeste vastu. Saavutamata ise edu elus ei kannata ta ka seda, et teistelgi temast paremini läheb. Need on viimased, kes tunnevad üheksa ametit ja kümnendana nälga, nagu ütleb vanasõna.

Olemasolevate ning võimalikkude kurtse- te alal noorte silmaringi laendamisel las-

tagu noortel koostada neile teadaolevate kutsete loetelusid. Nii juhivad noored vastamisi tähelepanu sellele, et on olemas terve rida kutseid, millest neil aimugi polnud. Juhil omapoolne täiendus siin on teretulnud. Või korraldatagu sama eesmärgiga võistlus, kes suudab loendada kõige enam kutseid.

Selgitustöö tegemine olgu täiskasvanud ja elukogemustega juhil, nagu rühmavaneema ja skautmatri ülesanne. Kuidas seda selgitustööd kõige otstarbekamalt korraldada, seda peaks näitama edasised kogemused. On mõeldav rühma või isegi ulatuslikumad erikoondised selleks otstarbeks. Mõnigi osa on aga teostatav isegi salga piirides, nii näiteks võistlus kutsete loetelu alal.

Selgitustöö eesmärgiks on panna noori ja nende vanemaid sügavamale järelemõtlemisele ja teadlikumale asjaolude kaalumisele kutsevaliku eel, ühtlasi aga näidata, et olemasolevad kutsevaliku võimalused on suuresti avaramad ning mitmekesisemad, kui seda tavaliselt aimatakse. Tuntumad kutsed on kohatahtjatest üle küllastatud, samal ajal aga on teisel puudus inimestest.

Juba sellega, et inimesed kutsevaliku puhul asuvad võimaluste asjalikumale selgitamisele, saavutatakse palju ja nii mõnigi eksamam jääb astumata.

Neile noortele, kellele kutseõuandebüroo on kättesaadav, tuleb soovitada enne otsuse tegemist ära kuulata büroo poolt antav nõu ning näpunäited.

2. Noortejuhil on võimalik olnud vaadelda noort tavaliselt mitme aasta kestel väga mitmekesistes olukordades ja tegevuses. Seetõttu on ta võinud teha mõnedki kutseõuande seisukohalt väga olulised tähelepanekud noorte iseloomu kohta, mille üle bürool kasutada oleva lühikese aja kestel tavaliselt on raske või koguni võimata selgusele jõuda. Siia kuuluvad mitmesugused andmed noore iseloomu kohta. Nii võib noortejuhil ilma erilise vaevata anda ülevaate noore suhtumisest oma tööse: kas ta ilmutab siin kohusetunnet, hoolt, omapoolset algatust ning leidlikkust jne. või puuduvad tal need omadused ning ta on hooletu, passiivne; võtab kõike liiga kergelt; kuidas suhtub ta oma kaaslastesse: kas ta sobib nendega hästi, on leplik, tülinorija, aus, usaldatav jne.; on ta ettevõttest algatav, rahulik, närviline jne.

Noortejuhil omab samuti ülevaate noore mitmekesistest harrastustest. Ta teab, et see või teine noor on edukas muusikas, käsitöös või mõnel muul alal. Kuigi noorte huvide ja harrastuste kohta on kutseõuandebürool võimalik kergesti andmeid hankida otseteed noortelt või tema vanematelt, on noortejuhil sellelaadilised andmed täiendavatena küllalt väärtuslikud.

Pidagem aga kindlasti üht silmas: andmete andmine kutseõuandebüroole büroo poole pöördunud rühma liikme kohta toimugu rühmavaneema kaudu ning kontrollil! Seega võidab andmete väärtus.

Seega oleks siis vanemate noortejuhitöö ülesandeks käesoleval alal:

1. kutsevalikuga ühendusesolevate küsimuste selgitamine noortele, nende ettevalmistamine teadlikule kutsevalikule ja nende juhtimine kutsevaliku-büroosse;

2. tarbekorral kutseõuandebüroole andmete andmine noore iseloomuomaduste ja huvialade kohta.

Sellega tuleks piirduda, toonitades eriti esimest ülesannet, kui noortejuhil siin enam tahaks ära teha, siis oleks see enamalt jaolt liialdamine, oma võimete ja olemasolevate võimalustega mittearvestamine. Sest olgem teadlikud, et kutseõuandebüroo nõuandjalt põhjalikku ettevalmistust psühholoogias ja psühhotehnikas ning tarvilikke praktilisi kogemusi omal alal, aga ka vastavat andekust. Ainult heast tahtest siin ei piisa. Lisaks sellele peab nõuandja kodus olema kutsede poolt oma täitjale esitatavates nõuetes — ta peab tundma kutseid ja omama ülevaate tööturust. Ei meil ega teistelgi rahvastel ole säärase ettevalmistusega noortejuhit, ega saagi neid kunagi olema. Seepärast jätkame kutseõuande vastavate eriteadlaste hoolde. On karjetav käia ühe meie tuntud noortejuhil õpetuse järele (Eesti Skaut, 1940 nr. 3, lk. 55) ja öelda noorele: „Mulle tundub, et Sinust kasvab loodusteadlane, mõtle ise selle üle järele ja tule homme minu juurde, kõneleme lähemalt.“

Kes noortega tegutsenud on teab, et väga paljud noored harrastavad taimede, kivimite jne. kogumist, isegi hangivad raamatuid teadmisi kogutava kohta. Kohtame poisse, kes esinevad füüsikute- ja keemikutena, teevad katseid ja loevad vastavaid raamatuid jne. — aga ometi ei saa neist ei loodusteadlasi, ei füüsikuid ega keemikuid. Mõne aja järele tuleb harrastamisele hoopis uus ala ja vana jäetakse kõrvale, enamasti igaveseks.

Seepärast — ärgem mängigem siis omalt poolt kutseõunikku. Kui kergesti ei teki säärasel noorel arvamine, et tast tõepoolest peab saama loodusteadlane, sest seda arvas tema kõikehõlmav juhil. Ja ometi võivad siin puududa loodusteadlaste tarvilikud võimed. Me oleme noore sellega eksiteele viinud ja temale suur kahju teinud.

Kui me mõne noore juures oleme märganud omaarvates silmapaistvaid võimeid mõnel alal, siis toimime küll kõige õigemini kui juhime noore kutseõuandebü-

Juhtidele!**Õppekäigud**
Vana rüga

Tõhusam skautliktöö peaks looduses läbiviidama. Oleme aga harjunud sellega, et kevadel vaevalt korra oma poisid organiseerituna, korralikus skaudivormis loodusse viime. Tunneme endid nagu mugavaimaini kui ilusatel pühapäevadel pole poistega seotuna paljaste põlvedega metsa rüppes askeldamas. Kuid, kas pole õiglasem ja meile enesetelegi kasulikum kui aeg-ajalt enam ja enam enda ja oma poiste varasuvised pühapäevad muudame skautlikumaks? Kas tunnemeegi vahest endaarvates mugavaks peetaval pühapäeval tõeliselt mugavalt, kas saavutame sellisel pühapäeval „päevatöö“ lõppedes endaga täieliselt rahu? Kas ei hoova aga meist õppekäigult, laagrist ja matkalt tagasi tulles jälle palju enam töötahet ja indu, kuigi päris väsinuna tagasi jõuame?

Skautjuht, sinu üheks tähtsamaks ülesandeks jäägu:

„viia oma poisse enam looduses!“

Hõlpsam on seda täita jalutus- ja õppekäike korraldades. Sellisel käigul olgu lisaks üldisele ülesandele veel kindel taotletav eesmärk. Käigu kava koostamisel on juhile nõudeks, näha ette võimalused kõigi poiste rakendamiseks. Käik tehtagu huvitavamaks, mitte raskeks ja liialt pingutavaks, juht ei

roosse ja teeme büroole teatavaks omad tähelepanekud.

* * *

Piisagu eelolevast.

Sel alal tegevusse rakendudes reguleerivad ning korraldavad kogemused mõndagi üksikasjalikumalt. Noortejuhid võtavad seega enestele küll uue kohustuse, kuid nähtud vaev ei ole kindlasti üleaarune ning aitab ära hoida eksisammud paljudegi noorte elus. See peaks meid kohustama.

Ei oleks liigne, kui kõrgemate juhtide kooli loomisel õppekavasse võetakse tarvilikul määral ka tutvumine kutsevaliku küsimustega. Samuti peaks skautmasti kutse eeldama noortjuhi seisukohalt kutsenõuande tundmist.

tohi seda kavastada oma võimiste kohaseks rakendamiseks, vaid mõõduandvaks jäägu poiste võimed. Pühapäeval niisugune käik haaraku õpetegevust, meelelahutust, sporti, võistlusi (väikes-tele auhindadele) j. m. sellist. Valitagu distsipliin ja juht jäägu juhiks.

Käigule ettevalmistudes, olgu poisid varakult teadlikud, millal, kuhu minnakse, viimane võiks vahel saladussegi jääda. Teadku näd, milline varustus kaasa võtta, ja et sellisele käigule minnakse eeskujulikus skaudivormis. Koht, kuhu kogunetakse, mis kell ja mil viisil, võivad täiesti vahelduvad olla, seda enam see poistele huvi ja põnevust pakub. Sobivaim kogunemisaeg on tavaliselt hommikul kella kümne paigu. Ka edasimineku kogunemiskohast võib vahelduvat ilmet anda. Silmale ilusam ja efektsem on sirgesti sammuv salgalippudega skautide rühm, kelle ees rühmalipp ja põrisev trumm, mille põrin vaheldub rõõmuga ja särtsuka lauluga. Poiste rind on täis uhkust ja enesekindlust kui nad selliselt varasuvel läbi linnalooduserüppe sammuvad. Nende sammus on kindlust ja jõudu.

Salkadega võistluskorras minek lisab käigule tubli hulga põnevust; — arvestatakse täpsust, poisid teevad tähelepanekuid ja lahendavad õhinaga ülesanded. Teel sihtkohta on kilomeetrilised etapid skaudisammu harjutamiseks ja võistluseks. Ühel läbitaval kilomeetril valmistatakse viskekaart, liikumine on siis vastavalt aeglasem. Metsavahel arendatakse edasi liikumisel luurekunst, kasutades selleks ümbruse soodustusi, või liigutakse teemärkide järgi ja täidetakse erilisi tähelpanu ülesandeid loodusetundmise alal.

Sihtkohta jõudes, mis tavaliselt üle 10 klm kaugusel lähtekohast ei tohiks asuda, algab puhkus. Poisid vabastavad jalad jalatseist, „võtavad päikest“ ja

einetaavad. Võib tähele panna, kuis poisid oma varustuse asukoha ümbrusse laiali puistavad. Juhid, nõudke neilt ka selles kindlat korda. Esimene käik jäägu ülesehituselt, meeolult ja distsipliinilt mustriks järgnevaile. Pärast tunniajalist puhkust organiseerige suuremaid mänge, kas jalgpalli, pesapalli, luure või muid selliseid, mis kõike poisse haaraks. Suplemist võib lubada alles pärast kehade jahenemist ja ainult siis, kui vesi on küllalt soe. Veidi rividrilli kuulub poistele eriti siis, kui skautperel mõni suurem avalik esinemine läheneb, igaüks meist peab parajust selles juba seepärast, et kojumine seisab veel ees. Peame meeles, et meis kõigis peitub pisut auahnust ja noored poisid tahavad kindlasti üksteisevõidu kaaslastest paremad olla, neid võita. Anname neile selleks võimalusi. Korraldame võistlusi topograafilise viskekaardi järgi peidetud varanduse (skaudivile, õppenõor, sidemepakk, skaudi käsiraamat, Eesti Skaudi tellimise kviitung jne.), mille leidja omale saab, või osavama luuraja nime saamiseks, ja te näete, millise õhinaga poisid asja juures on ja kuis nad meelitatud on selle pisikese auhinna omandamisel. Pärast väsitavat rabelemist kogunetagu puie vahele lohukesse, et ajada mõnusat juttu (selleks ei tohi olla lõpimine ja rumalad anektoodid), proovitagu looduseski oma lauluhäält, arutatagu ja informeeritagu poisse eelseisvast tegevusest. Pärast niisugust puhkust asutakse käigu tuumakama osa, õppetevuse eriülesande juurde. Olgu see ühel käigul signaliseerimine, teisel kokakunst, kolmandal topograafilise viskekaardi valmistamine jne. Kui olukord nõuab, et ühel käigul mitu sellist eriõppetevust aset leiaks, on poistele kindlasti meelepärasem, kui mõnda ülesannet saab täiesti omapead täita. Siin loetlust on kõik peaaegu sellised tegevused, mõne juures hoiab salk tugevasti kokku, signaliseerimisel püüab iga poiss esile tuua oma maksimaalseid võimeid.

Tagasitule linnasündigu õigeaegselt, organiseeritult ja poistele huvitaval

viisil, kas võistlevates gruppides või rivi koondises. Ülesannete osa jäägu siis juba peaaegu ära. Soovitav pole lasta osa poistel metsa maha jääda, või sõidukeil linna tagasi tulla, seda võib põhjustada erilisel mõjul põhjus, nooremal tubli väsimus, aga ega nemad tahagi suuremaist kehvedamad olla.

Lõpppunkti jõudes lõpetatagu kõik poisse tänades korralliku ja innuka osavõtu eest.

Selline käik nõuab poistelt pingutusi, kuid see meeldib neile. Juhilt nõuab sellele valmistamine ja läbiviimine palju, aga hea kordamineku korral on tema ka kõige enam selles „süüdi“ ja rahul.

Sellelaadilised äripäevaõhtused käigud linna lähemasse ümbrusse ei suuda mahutada sellisel määral eri tegevusi, kuid jääb küllalt võimalusi järgueksamite praktilise osa harjutamiseks ja sooritamiseks; metsavahilt võib vahel hankida loa lõkkegi tegemiseks, et selle ääres oma töömõtteid arutada ja tulepaistel süngeis — või varasuveõhtuil sõprust süvendada ja töö-meeleolu luua.

Ürituse hääks kordaminekuks on juhil alati tarvilik asjalikult läbimõeldud ja ette kavatsatud käigu kava koostamine. Salgajuhid esitagu enne käiku ettekanne selle kohta ühes käigukavaga ja pärast käiku ettekanne selle kordamineku üle. Poiste kavakindlal arendamisel võiks mõnele käigule anda individuaalse õppekäigu ilme, kusjuures iga poiss, või mõneliikmelised grupid kaotavad ettekande, mis käigu lõppedes esitatakse. Niisugust käiku kavastades olgu poistel käiku alustades üksikasjalised juhised antud, või olgu kavastatud punktides kohtunikud (vanemskaudid), kes tegutsemiseks juhtnõore annavad.

Kuna laagriskäimine igal suvel pole majanduslikult võimalik, nagu paljud juhud väidavad, peame leidma võimalusi anda poistele teisiti elamusi, ilusaid ja häid mälestusi, neid arendama kohusetruuduses, täpsuses, korralikkuses, aususes ja töökuses. Meile on antud võimalused suurte ja ilusate tulemuste loomiseks, kasutama neid võimalusi täies ulatuses.

Skautlike organisatsioonide ülesandeid ning põimalusi ühislaulu levitamisel

Oleme teatavasti kõrge muusikakultuuriga rahvas. Meie üldlaulupeod, kuid ka vähema ulatusega laulupeod-päevad, on omandanud määratu tähenduse meie kultuurilise taseme hindamisel kaugel väljaspool meie riigi piire. Vähem teeneid pole osutanud meie kontsertkoorid (kuigi asjaarmastajaist koosnevad), millised on sooritanud peagu tervet Euroopat haaravaid kontsertmatku ning teinud Eesti nime laulumaana, kõikjal tuttavaks.

Kuid mida tugevamana me oleme endid suutnud viimasel ajal näidata teistele oma kõrgeväärtuslike koorietekannete kaudu, seda enam peame aga ise nägema ja tunnistama kuidas laul meie rahva enamiku hulgast on hakanud kaduma. See tähendab kontsertpoodiumil oleme suutelised paljudekski, kuid rahva ühise masslaulmise alal hakkame aasta-aastalt ikka nõrgemaks jääma. Kui veel aastaid tagasi kuulsid meeleldi lauldavat ühiselt meie koduseid rahvaviise või eesti heliloojate veel väheseidki algupäraseid laule, siis nüüd eestlane nagu häbeneks suud lahti teha ühiseks musitseerimiseks. Ei usu, et meie rahvaviisiid kui ka originaal-laulud oleks võõrad, kuid üheks teguriks on nende mitte-laulmisel kindlasti sõnade mittetundmine. Ja ega olegi kerge leida laule — nii viise kui ka sõnu — isikul, kel pole otsest arviidust nende järele või kui neid pole suust suhu edasi antud.

Viimased ajad on aga unutatud olukorras parandust püüdnud tuua. Riiklik Propagandatalitus Eesti Lauljate Liidu kaasabiga on asunud intensiivselt levitama ühislaulu meie rahva seas. Mõned aastad tagasi korraldati mõningad võistlused, mis, kahjuks küll vähe, kuid siiski andsid mõne üksiku sobiva laulu. Järjekorraline võistlus on praegu toeksil tähtajaga eeloleval sügisel.

Seniseist ühislaulu propageerimise üritust tuleb kaaluvamaks pidada ühislauludeks sobivate laulude kogumist ning avaldamist Eesti Lauljate Liidu kirjastusel ilmunud vihukeses „Valmik ühislaulu I“. Nimetatud kogu sisaldab eriteadlasist koosneva komisjoni poolt välja valitud laule eesti populaarsemate rahvaviiside kui ka heliloojate originaalloomingu seast, mis on sobivad laulmiseks aktustel, koosviibimistel, marssimisel jne. Laulud on ühehäälelised — varustatud nii nootide kui ka sõnadega. Nii leiame sealt peale meie riigihümi veel järgmised laulud: rahvaviisid — tantsurütmiline „Eideratas“, unistav „Ei

saa mitte vaiki olla“, hoogne „Jaan läeb jaanitulele“, tundeline „Kui mina alles noor veel olin“, elav „Pulmalust“ ning südamik „Tütre tänu“; vanemapõlve heliloojailt — K. A. Hermannilt klassikaline „Isamaa ilu hoieldes“, rõõmsameelne „Kui Kungla rahvas“, jõuline „Munamäel“ ning kerglane „Süda tuksub“, K. Türipult hingestatud „Lahkumislaul“ ning vanameister A. Lätelt unistav „Kuldrannake“ ning isamaaline „Kus Põhjalahe kohiseb“. Teistest kaasaegseist on esindatud J. Aavik pühaliku „Püha, põline ja üllas“ ning leinamarsiline „Langenud kangelastele“, M. Lüdigi sujuva „Kiigelaulu“ ning G. Ernesaksi mehise „Hakkame, mehed minema“ esitusega. Teistelt leiame hoogsaid isamaa- ja noortelaule, nii E. Võrgult „Eesti lipu“ ja „Isamaale“, M. Saarelt „Mu rannikmaa“, R. Pätsult „Lipulaulu“ ja „Poiste laulu“, T. Vettikult „Su Põhjamaa päikese kullast“, J. Zeigerilt „Õitse, maa, ja müha, meri“ ning V. Juhandri-Johansonilt „Õne, Eesti“.

Loetletud, vihukeses äratrukitud laulude levitamisele ning uuesti rahva suhu viimisele ongi eelnimetatud organisatsioonid — lootes teiste organisatsioonide aktiivsele kaasabile — asunud. Nii korraldatakse raadios järjekindlalt ühislaulusaateid, kuid mis veel tähtsam me ei leia enam ühtegi aktust (ega pealinnas praegu nii populaarset nn. kultuurhommikut, mille kavast puuduks ühislaul).

Ja samas seisabki meie organisatsioonide suur ülesanne — viia nimetatud standardlaulud rahva sekka. Just noored peavad need olema, kes äratanud taas vana eestlaste laululätte, kes õpetavad laulmise unustanud põlve uuesti laulma, kelle kaudu aga ka tulevased põlvkonnad omandagu suure lauluarmastuse, mis ju eestlase loomusele on nii omane.

Ja nüüd vahendid selle teostamiseks.

Eelkõige ärgu korraldatagu enam ühtki skautlikku (resp. gaidlikku) kokkutulekut ilma ühislauluta. Tõepoolest oli võõrastav, et ühel skautmaleva poolt korraldatud avalikul vabariigi aastapäeva aktusel (mis muide kandis eeskujuliku täideviimise ning kunstilise õnnestumise pitsert) puudusid kavast ühislaulud. Igal meie malevate või nende osade kokkutulekul püütagu leida sobiv moment ühislaulu lahtilöömiseks. Olgugi, et on mõni tõsine nõupidamine pooleli, kuid nõnda õelda vaheaaja täiteks teeks meele palju rõõmsamaks üks uljas „Poiste laul“, olles kiinnitajaks meie puhtskautlikele mõtetele. Või mõne rõõmsa-

meelse koosviibimise tuju tõstmiseks rahvatantsurütmiline „Eideratas“ või lustlik „Jaan lä'eb jaanitulele“ sunniks kindlasti tuju veelgi elavamaks. Olles lõpetanud koosoleku, kas oleks meeleeolulisemat lõppu kui „Lahkumise laulu“ lõpusoov — „Õnn kaasa, sõbrake!“ Või jälle tarmukas nii populaarne meeste lahkumiselaul „Hakka me, mehed, minema!“ sobib ju eeskujulikult rõõmsameelseks hüvastijätuks. Rääkimata isamaalaulest, millede sissepõimimiseks on sobivaid hetki külluses.

Eriti tuleks aga pöörata tähelepanu laulude alustamisele ajal, mil peale skautliku pere on ka teisi asjaosalisi. Siis saavutame just selle — kanname laulu rahva sekka. Et aga seda saavutada, peame aga ise suutma neid esitada sedavõrd kaasakiskuvalt, et meil poleks vaja konfereerida, vaid kohe laulu lahti lüües tuleks kaasa ka kõrvalseisjad. See omakorda nõuab, et me ise omandaksime need laulud põhjalikult — et laulu, mis me avalikult laulame tunneksid kõik kohalolevad skaudid-gaidid, et sõnad oleks (ka 2. ja 3. ning järgnevad salmid) kõigil peas ning et me oleksime need omale nagu lihase ja verre laulnud. Selleks tuleks igal üksusel juba üldtuntud laulud antud nimistust kindlalt ära õppida, et siis ühiskogumistel oldaks suuteline neid koos laulma.

Urte, veel vähelevinud laulude õppimiseks tuleks aga kohaldada olukorrale sobivaim meetod. Loomulikem oleks, kui juhid juhtkogudes õpiksid mõne muusikat enamtundva kaaslaste juhatusel mõne neist selgeks, ning kannaks siis selle igapäev oma üksusse edasi. Sellega oleks saavutatud teatav ühtlus terves malevas, mis võimaldab ühtlasi kooskõlastatud laulude alusvara loomise kõigis üksustes. Teine võimalus oleks mõnel maleva koonduisel (kui see sünnib jooksva tööna, mitte mõne erilise tähtpäeva puhul) leida mõni sobiv hetk mõne uue laulu ühiseks kätteõppimiseks

mõne musikaalsema juhi eestvõttel. Kolmas võimalus (see võib aga ka toimuda eelnevatega rööbiti) oleks — korraldada ühine laulude õppisõhtu malevatele, kus õpitaks siis juba enam kui üks uus laul, kuid lauldaks ka ühiselt juba tuntud, varemõpitud laule. (Sääljuures tuleks aga tähelepanu pöörata sellele, et laulude sõnad oleksid juba varem kätte antud või paljundatud.) Selle õhtu vaheldusrikkamaks tegemiseks võiks ju vahele põimida teisigi ettekandeid ja lõpuks ei teekski ju skautlik-gaidlik ühine tantsuõhtugi kurja. (Oleks seotud see viimasel ajal kahjuks eriti levinud sisutu ajaviiteõhtu vägagi kasuliku ettevõttega.) Ja säärast mitmekülgset ettevalmistust tehes saame kindlasti niikaua, et oleme oma organisatsioonis omandanud meie ühislaulude põhilauluvara ja vähemalt meie organisatsiooni liikmeskond on suuteline igaks olukorrale sobivat laulu nende seast leidma ning alustama.

Veel allikaist loetletud laulude leidmiseks. Võiks nimetada vihukest, kuigi hinnalt vaid 25-sendine, ei suuda hankida iga gaid ja skaut, siiski iga juhi raamatukogus peaks see siiski leiduma. Ootame uut laulikut n-sk-m. Oja koostatuna, mis sisaldab määratu hulga sobivaist üld- kui ka skautlaulest. Nimetatud lauliku valimikus leiduvad kõik tänaseski nimistus leiduvad laulud. Kui iga meie organisatsiooni liige hangib endale selle väärtlauliku teose, siis oleme lahendanud laulumaterjali kättesaadavuse küsimuse.

Meenutan veel kord, et ühislaul omab rahva ühisavaldustel väga suure tähtsuse ning et meie kui väga mitmepalgeline organisatsioon peab end näitama pioneerina ka siin. Eriti nüüd, suvise hooaja eel, mil laagrite piduliked hetked ning ühislõkkes seisavad veel ees, tuleb teada, et viimased kindlasti võidavad seega, kui laulame meie — ja ühes meiega teised.

UDO KASEMETS.

Tallinna Sk. Maleva poola skaute ja gaide

Rehk Gilwellisse

Takistused olgu suured Vaprus viib meid võidule.

Eelmise aasta suvel täitus mu kauaaegne suur soov, kuna sain võtta osa Inglise „Wood-Badge“ kursustest.

Teiste takistuste hulgas, mis võita tuli, oli üks raskemaid rahaline küsimus. Kuigi kahe aasta jooksul olin sent haaval kogunud kaunis suure summa, ei jatkunud sest siiski pileti ostmiseks. Tänu haridusministeeriumi ja teiste toetusile, sain ometi üle sellest raskusest.

Ka oli palju teisi raskusi, tuli muretseda igasuguseid dokumente ja saata andmeid kursuste juhatajale. Siin pean küll tõsise tänutundega mõtlema kõigile neile, kes mulle olid abiks, sest ükski poleks ma saanud neist raskustest üle. Eriline tänu skm. Michelsonile, skm. Suigussaarele, skm. Rautsmaale ja skm. Geringale. Aitäh ka neile, kes rääkisid inglisehaigusest, sest ka see aitas asja vastu suurendada huvi.

Asusin teele 20. juunil kaasas seljakott ja kohver, rahakott üsna õhuke. Oli seal ju kõigest 10 kr. Eesti raha, 75 prantsuse franki ja 5 saksa marka. Muidugi ei puudunud ka inglise raha. Seda tervelt 1,5 naela!

Reis algas väga mugavasti, kestis aga ainult Tartuni, kus tegin esimese peatuse ja külastasin skm. Michelsoni. Aeg läks ruttu. Olime vaevalt veidi vahetanud mõtteid ja vaatanud rohkeld mälestusesemeid ja pilte laagrist, kui saabuski aeg õhtuineks ning peale seda tuli kohe mõelda edasisõidule. Soe tunne südames ning aadress taskus Berliinis peatumiseks, asusin teele.

Rongis sattusin ühte kupeesse daamiga, kes oli samuti Berliini poole teel, niisiis oli sinnani sõit hooletu. Nimetatud daam oli seal käinud mitu korda.

Riias istusime ümber, seal tuli maksta ka pileti eest juurde 50 sentiimi. Igatahes „tasus ära“ raha juurde maksta, sest seal hakkas sõit edenema palju kiiremini.

Varsti olimegi läbistanud Läti ning sõit läks edasi Leedus. Veidi sõitu pimedas tunnelis — kas juba Kaunas? Jah seal olingi. Nüüd läks sõit juba läbi tundmatu maa, sealt läbi, kus polnud veel käinud. Juba kulgeski rong üle Niemanose. Tore tunne valdas südant, nähes kohti, kus eelneval aastal olin elanud läbi nii palju toredat. Meeleolu oli suurepärase, kuna pöörase kiirusega lähenes esimene sihtjaam Berliin. Juba olingi Ida-Preisimaal, kus võis märgata ka ehitiste stiilis rahva korraarmastust. Sajad majad, täpselt ühesugused val-

ged punaste katustega, vaid friisitõugu kari, iga maalapikene hoolikalt haritud. Läbistanud mitmed linnad, jõudsin Poola-koridori. Poola-Saksa piiril paistsid silma traattõkete read ja vahipostid. Nähes seda, ei uskunud siiski, et asi kujuneb selliseks kui praegu!

22. juunil hilisõhtul jõudsin Berliini. Päriskirjandus ajas peale selle linna suurus. Ehitised, ehitised, suured ja massiivsed, rong aga tormab neist mööda. Ootan kannatamatult jaama. Kaaslane ütleb, et kui tahan minna maha Friedrichstrasselt, tuleb sõita veel ligi tund aega. Lõpuks saabus nimetatud jaam, kus jätsin hüvasti reisi-kaaslasega. Nüüd olin täiesti üks Berliinis. Valdas imelik tunne, vaadates seda pöörast liiklemist unest raskete silmadega. Kuid polnud aega unistamiseks. Asusin kohe oömaja otsima. Küsisid ühelt raudteelaselt „Turistenheimi“, juhutati mind hotelli, kuid kuhu või missugusesse ma oleks saanud oma 5 margaga. Peale selle aga tahtsin ma ju peale magamise ka muud teha Berliinis ja seal kõik maksab. Ka politseist oli vähe kasu, kuigi see oli varustatud „Kribus-krabus“ raamatuga, kust võis kõike leida. Palusin kirjutada ülesse. Seda tegigi lahke ametnik, kuid mulle arusaamatute gooti tähtedega. Lõpuks üks hitlerijunge juhatus mu omnibusele, millega sõitsin hoopis teise linnaossa, kust siis pika otsimise peale leidsin „Jugendhofi“. Ega seal see magamine küll luksuslik polnud, kuid tore oli see, et sain ennast korralikult pesta enne seda. Mis kõige toredam, oli see, et seda sain kõiki vaid 60 penni eest.

Hästi puhanud, asusin järgneval päeval prl. Michelsoni otsima. Preili andiski mulle häid juhtnõore Berliini vaatamisväärsete kohtade leidmiseks. Kuna ta oli päeval ametis, lubas ta mind õhtul juhtida linnaga tutvumisel. Käisin siis ka kohe Friedrichi muuseumis, kus mind kõige enam paelus suur pildigalerii. Tõesti mitmed pildidest olid nii toredad, et oli päris kahju muuseumist lahkuda. Otsin endale siis ka neist postkaardid ja otsustasin tulla homme tagasi, sest nii tore oli seal. Muuseumist lahkunud, tundsin, et kõht oli muutunud kohutavalt tühjaks. Kuna Jugendhof oli kaugel, kus kohvrisk mul tagavaraks kaunike hulk kuivikleiba oli, otsustasin lõunatada söögimajas. Siin võisin siiski veenduda, et jutud sakslaste nälgimisest on suuremalt osalt välja mõeldud. Otsin endale 30 penni eest Tagessuppe't. See oli lihasupp, mille kõrvale anti kausitais kartuleid leiva ase-

mele. Supp oli üsna hea ja joonud peale tubli peekritäie vett, tundus kõht üsna mugavana! Läksin siis ka kohe vaatama Berliini peatänavat „Unter den Linden'it“, kus vaatasin Saksa tundmatu sõduri hauda ja kuulasin suures muuseumis „Führungid“. Seal anti lühike ülevaade maailmasõjast, rõhutades eriti sakslaste vahvust, näidati paberist hobuseriistu, hiigelkahureid ja muud surmariistu.

Õhtul külastasime prl. Michelson ja mina Berliini kuulsat Tiergartenit. Seal aga ei saanud me peale ahvide, karude, flamin-gode ja kaamelite suurt midagi näha, sest aeg oli hiline ja loomad magasid. Tore oli loomaaias viibida, kuna seal õige suur orkester mängis.

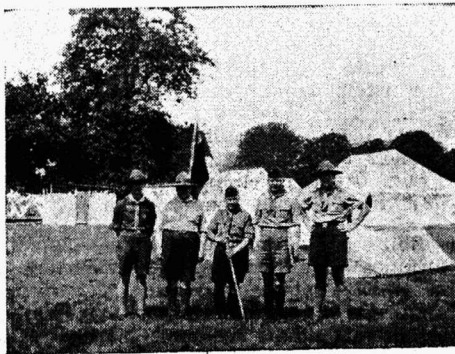
Järgmine päev külastasin linnaparki, kus oli muinasjutuliselt ilus rooside aed. Seal oli küll roosipuid, küll lõikroose — igate värvi lumivalgest ja helesinisest kuni tumedaima kirsipunaseni. Lõpuks käisin veel Wilhelm I palees. See oli väga kena hoone kaunistatud marmoriga ja kullaga, suurte maalide ja imepäraste kujudega. Ometi jätsid nende metsikute sõdade maalid kuidagi külmaks, võõrastav oli hea Wilhelm I jäljend, mis marmorisse raiutud: „Tänu Jumalale, olen oma võitlust hästi võidelnud!“

Tuli jällegi asuda rongile, seekord Brüsselisse sõiduks. Tõesti igavene häda oli nende rongidega. Igatahes sellisele rongile pääsesin, mis läheb Aachenisse, kuid kuidas saada edasi. Lõpuks sain siiski teada, et sama rong sõidab ka Brüsselisse, tarvis ainult minna viimasesse vagunisse. (Muidugi ei lasknud ma seda endale kahte korda ütelda). Õigesse vagunisse jõudnud, va-jusin sügavasse unne. Hommikul jõudiski rong juba Brüsselisse. Astusin maha ja nüüd tuli kokku kraamida enda prantsuse keele oskus, et leida õiget rongi Ostendes-

se. Lahkete jaamaametnikkude juhtimisel leidsingi viimaks selle ja kuna rongis oli paljusid Inglismaale sõitjaid, võis reis muretult jätkuda. Tee Ostendesse polnud pikk ning neegrist vedurijuht laskis oma raudruunal panna välja viimase, nii olingi varsti sihtkohas. Ostendes sadama leidmine ei teinud mingit raskust ja juba olingi laeval, et jätkata reisi Inglismaale. Ilm oli tore. Lained olid üsna väikesed, Varsti kadus Belgia kallas, kogu ümbrus oli piiratud avara veeväljaga. Ronisin üles laeva kõrge-maile korrale, et vaadata, mil inglise rand hakkab paistma. Ei läinudki kaua, kui nägingi läbi udu ikka selgemalt ja selgemalt ja selgemalt reisi sihti, old Englandi kriit-valget kõrget kallast.

Saabus hetk, mil astusin Inglismaa pin-nale. Kahjuks polnud palju aega sellele pühalikkusele mõelda, sest tuli otsida oma kimpsud-kompsud ja vaadata, et jõuaks õigel ajal läbi kõigist neist keerulistest kont-rollidest. Kõik läks hästi, jõudsin esimesele rongile ning peatusega läks sõit Londonisse. Sõit oli tõesti mugav. Pakkide jaoks olid vaguniotsades suured ruumid, istepin-gid olid pehmed, reisiseltskond tore. Kuid siiski vaevas üks küsimust südamt. Ma ei teadnud veel kuhtu minna Londonis öömaja-le. Tegin oma kupee inimestega juttu ja kui olime rääkinud pikalt ja laialt igasugustest asjadest, muuseas inglased on üs-na toredad vestlejad, küsisin ka ühelt noo-relt härralt, kus saaks Londonis ööbida. Härra andiski mulle kohe Londoni Central Y. M. C. A. aadressi, juhatajades ühtlasi, kui-das seda leida. (Tuli kasutada mitut maala-lust raudteed). Tänu tolele gentlemanile, ei teinud Y. M. C. A. otsimine mulle ka suuremat raskust. Siin aga ootas mind siiski ebamugav üllatus, sest öömaja oli täis viimse voodini! Juhatati küll lahkesti mind sealt ühte teise hotelli, kuid seal pidin maksma öise puhkuse ja hommikusöögi eest terve varanduse. Tore oli aga seal ometi, sest sain seal korralikult end vannis pesta ja üldse endale jälle enam-vähem inime-se näo pähe. Hästi väljapuhanud ja min-nes sööma nägin, et mu hotelli kaaslased on võrratud suitsetajad kuid kehvad söö-jad. Otsustasin siis kohe ka nende nõrge-mas küljes abistada, mistõttu jõin sellel hommikul lugemata hulga kohvi ja söin mune ning sinki ühes saia-ga, nii et tuli veidi hctellis hinge tagasi tõmmata, kui jälle vormis olin uue öömaja otsimiseks ja linna vaatamiseks.

Läksingi siis tagasi Y. M. C. A-sse. Seal selguski, et mu lootus oli täitunud, nimelt sain seal järgmise päeva olla juba veidi odavamaga. Kasutasin siis seda ja ka osa järgmisest päevast Londoni vaatami-seks. Käisin piltide galerias. Tõesti oli veel toredam kui Berliinis, vaatasin veel West-

Shotimaal vanemskautide laagrist
1939. a. suvel Eestist osavõtjaid

ministri peakirikut, parlamendihoonet ja Trafalgari platsi.

Kell 2 sõitsin aga juba edasi Chingfordi, kust läks tee to Gilwell.

Jõudnud Chingfordi, oli mul kohe suur huvi teada saada, kus asub Gilwelli park. Vaevalt olin oma kohvri andnud hoiule, et korraliku skaudina minna laagrisse, kui leidsingi poisi, kes mulle juhatas tee sihtkohta. Saanud tee teada, istusin mõnusalt ei „kaikunud käsklusi, ei kõlanud komandirisse minemiseks veel liig varajane. Peale selle tahtsin enne laagrisse jõudmist sõpra Alevit näha, kes pidi pea Chingfordi saabuma.

Ei läinud kaua aega, kui hakkasid saabuma kursusest osavõtjad skaudid. Esimesest kohtumisest nendega läi südamest tulev vasaku käe pigistus ja teadmine, et teine on samade ideaalide eest võitleja hea meeleolu ja sõbraliku suhtumise. Tõesti mul on päris kahju neist kes pole tundnud seda imelist jõudu, mis ka kümneisse tuhandeisse ulatava skautidepere jamboreedel muudab sõbralikuks vendluseks.

Kõigi kursustlaste üllatusena sõitis oma autoga meile jaama vastu lektor hr. Chamberlain. Võtnud peale meie seljakotid ja juhatanud tee, kihutas ta laagrisse tagasi. Sellest, et temal ja mitmel kursusest osavõtjal olid oma autod, usun, et lugejad ei hakka arvama nagu oleks skautlus Inglismaal ainult rikkaste eesõiguseks. Ka meie Peaskaudil on auto, ometi pole autoomanik nähtud ette skaudiks astumise nõuete hulgas. Kirjutan seda seepärast, et üks kursusest osavõtja, sellisele järeldusele tuli, kuid talle ei saa seda panna pahaks, see tuleb kirjutada puuduliku keeleoskuse arvele. Skautlus Inglismaal, nagu mujalgi haarab kõiki klasse, tegemata neis vähematki vahet, vendluseks, mille eesmärgiks on ausus, heatahtlik suhtumine ja ülemaa-ilmne rahu. Ka minule paistis silma, et sealsed skaudijuhid ja skaudid suuaitavad, siiski arvan, et igal maal on omad kombed ja mõned meie kaaslased oleks võinud, kui see neile ei meeldinud, siis Eesti Skautide Unioni ilma sigarettideta esindada. Igatahes meile skaudijuhittele see küll just rõõmu ei teinud.

Jõudnud laagrisse, tuli peahoone juurde laagri juht hr. J. S. Wilson. Tugev vasaku käe pigistus läi kohe usalduse ja sõpruse mehega, keda enne olin näinud vaid eemalt.

Kuigi kursus ei alganud sellise suure mürtsuga, kui oleme kohati harjunud nägema, algas see ometi omapärase vaikse vaimustusega, sellise pühaliku elevusega, mida tunneb poiss, kes kõik takistused võitnud. Ja üks olnud meilgi need takistused üsna suured, kuid saime neist üle.

Juba esimesel lõkkeõhtul seletas hr. J. S. Wilson, et skautlus peab pidama sammu ajaga, sest aeg muutub. „Scouting for Boys“-i võime aga kasutada seetõttu, et poisid selle lühikese ajaga pole kuigi palju muutunud. Seepärast jäävad mulle arusaamatuks hr. nmgr. Lahi väited „Kaitse Kodus“. Samuti on alusetu väide, et Inglismaal skautluse alal töötavat vähe õpetajaid, meiegi salga 6 mehest oli neid 3! Ei saa salata, et kursusest võttis osa mitugi meest, kelle skaudiiga üsna lühikene, kuid arvan, et just noortel juhtidel ongi õpetust kõige enam tarvis. Pealegi ei tähenda kursusest osavõtt veel selle lõpetamist. Inglise poistega segipaigutamises ei näinud mina, ega ole näinud ka vist keegi teine peale „selgetnägijate“, meie inglasterks muutmist, vaid vastuoksa, see oli meile suureks abiks, eriti keelekõikumises. Sõlmede õpetamine oli mõeldud meetodilise loenguna, peale selle võis igaüks salga koosseisus vabal ajal neid harjutada, seepärast ei saanud seda küll kuidagi liig kiireks lugeda. Väga tore oli laagri just seetõttu, et seal ei „kaikunud käsklusi, ei kõlanud komandosid. Kõik liikus nagu iseenesest. Täiesti põhjendamatu on küll väljendus, et inglise skautlus on raamidesse surutud.

Kahekümnenelja-tunnilise huvitava matkaga lõppes laager. Viimisel õhtul koos istudes põleva kamina ees oli tunne, nagu oleksime elanud koos aastaid ning kui C. C. luges õhtupalve, võis märgata mitmegi tubli poistejuhi silmis säramas vaimustuspisaraid.

Teisel hommikul pärast lipu langetamist järgnevat jumalagajätt oli väga südamlilik. Kui J. S. Wilson kätt surudes ütles, et tal oleks rõõm näha mind varsti jälle, tärkas mus soov tulla tagasi kord siia ilusasse parki, kust jäänud nii palju ilusaid mälestusi.

Kuigi ma oma arvates enda teadmistes ja oskustes just väga palju taha ei jää noorkotkaste juhtidest, õppisin ometi neilt kursustelt palju. Kuigi seal oli palju asju teismoodi kui meil, ei saa minu arvates ometi oodata, et Inglise Gilwellis hakataks meie vabadussõda või esimese skaudi Anton Õunapuu elulugu õpetama, mis loomulikult jääb meie endi asjaks.

Sõit Londonisse tagasi koos inglasterga kujunes vägagi südamlikuks. Märkide vahetamine, lippude kinkimine ja aadresside andmine olid ainult tummad tunnustajad sellele mis sündis südames. Sõprus sai loodud ja see on säilinud vaatamata raskele katsumisile.

Uusi mõtteid meriskautlemiseks

(Avaldatakse mõttevahetuse korras).

Lõpmata uhked oleme karastavale merele, kes annab ja võtab! Silmame ju hommikust õhtuni mänglevat vetevälja — milletõttu oleme unustusse jätnud meriskautluses skautluse.

Meriskaudid oleme aastaid mõtlematult andnud poistele mingit diplomitööd — meriskautide eksamite näol, mis on seadnud meid, meriskaute, erinevale seisukohale skautlemises. Oleme oma vendade, skautide, silmis mingisugused erialalised indiviidid ja kes ei ole merimees ega ka usstav skaut, veel vähem tubli meriskaut. Oleme unustanud oma ala merel. Ja miks puuduvad meie eksamites niipalju huvitavat ja palju kõitvamaid alaliike, mis oleksid söödaks meriskautidele tõelise skaudina. Meie eksamite ulatus küünib kaugesõidu tüürimehe eksamini, kuna aga meriskaudi aastates oleks see diplomitöö asjatu, sest praktiliselt ei saa meriskaudid oma teadmisi kasutada, sest siin tuleb vastava seadusega tutvuda — mis keelab allaealistele iseseisva paadijuhtimise meresõitudes.

Meie teadmiste sarja puudub huvirahmis oleme täielikult unustanud, mida poiss vajab ja mil ta võib teoreetilisi teadmisi kasutada praktikas — nagu: meresõitude areng käesolevani, eestlasel meredesõitjad, Eesti vabadasvõitlusest merel, mere tähtsus kodumaale, päästeasjandus, rannavalve, side, vetelpääste, kalastamine ja lugematult palju huvialasid, mis oleks söödaks meie kasvavatele noortele rannapoistele ja mis oleks toeks juhtida meriskautlust mõeldava eesmärgile lähenemises ja ülesannete tõsielus. Kus paljud noored saaksid esimesi teadmisi kutservalikul — millistele ohtudele tal tuleb valitud merimehe kutses vastu minna.

Ometi oleme vaikides möödunud oma vendadest skautidest, kes on hakanud meid meriskaute pidama ja meis nägema meremehelikke tüüpe, kes liiguvad sarnases mundris — küll sisemaal kui ka rannal. Kuid nende kandjad ei ole tihti võimalised pisiülesandeid sooritama merel. Lubatagu mul järgnevais ridades selgitada meriskautluse hüveks uusi mõtteid ja mida peaksime ühiselt kasutama:

Meri ja seiklus viib meidki skaudiaastais poisikesi üha huvitavamale tegevusele: mis on meile kõigile nii eluline. Ja nii paelub meie rannikut meriskautide rühmitused ja lipkonnad, kes mere võtnud omale rohkem südameasjaks. Vabavõitleja, tormidest karastatud meel võib midagi suurt korda saata! Me peame omi ridu hoidma ka tormides!

Piiritu mänguväli nõuab aga kogema juhte ja praktilisi teadmisi, et olla võitja — veteväljal! Ja maal karastatud tormidest teraspoisid! Oleme ju nägematu linikuga seotud, see on kui udu — millest leida on raske õiget teed kodusadamani ja mis ei ole kunagi ohutu. Meile kõigile salapärane meri — mis alalõpmata loob meile uusi sihte ja nõudeid — uljast valmisolekut ja teadlikult käsitatud meresõitu, mis meriskautidele kodusadamedes võimalik praktiliselt läbi teha paadi- ja purjesõites.

Kuna seni on meil huvi piirdunud ainult omada hiilgavat vormi — vaatamata sisule ja mida oleme ise kokku seadnud ja alal hoidnud. Kuna tegelik töö ei luba enam sellises suunas edasi minna — kus peame end parandama skaudiseadustele, mis on raskem kui hoolitseda oma paadi eest.

Aastad mööduvad, kuid millegipärast on peatunud meie noored käed, nagu ei oleks meil enam jõudu edasitõmbeiks ja nii on peatunud kogu meriskautlus, leidmata ühist keelt ja lahendust väljapääsuks ummikust, mis võib riisuda meie eluõigusegi. Kuna elu nõuab meilt üha rohkem ja seab meile uusi sihte taotlemiseks. Puuduvad teadmised, mis vastaksid neile nõudeile, mida seab salapärane meri. Meriskaudid, ei piisa siin tundidest ega päevadest, isegi asatad ei ole toonud siia lahendust. Siin peame omale kohase huvialaga kokkukasvama, alles siis mõistame meid ümbritsevat vetevälja. See on kui mõistmae oma kodulahe ümbrust ja sõiduvõimalusi merel. Alati pakub kodulahe tegutsedes iga ilm, iga tuul midagi uut ja räägitavat. Rannamärkide järele sõidud — mis küll aastast aastasse korduvad, kuid alati leiame tegutsedes uusi hädahohtlikke kive ja karisid, mis sisendavad meile alalist valmisolekut nägematutest ohtudest vette peidetult ja tujukatest ilmadest tekkinud ohtest purjesõidus.

Kas ei leidu siin vahest meriskautidele ülesandeid, mis meid kohustab kodulahe julgeolekus ja mida me senini oleme möödaminnes kasutanud, või on olnud kodulaht tähtsusetu, sest meie tööjaotus pole seda ettenäinud. Me küünisime oma liigieksamitega tavaliselt jahikapteni kutsealale, kus unelmais nägime kaugelid randu — mis on olnud vähestele. Ühes meiega — peaksime huvi pakkuma paljudele meie ümbruses elutsevatele kodanikele, et neid teadmisi ei vajata eksamites, vaid tegelikkuses, mis hoiaksid teadmatuses ettevõetud meresõitudes õnnetusi, mis tihti nõuavad inimesusi, et seda ära hoida, on meriskautidel siin palju ära teha. Kodulahe tundmaõppimises: kohalik paadisõit, purjelaadi käsitlemine, ilmade ennustamine, vetelpäästmine, päästeasjandus kodulahal, rannavalve abistamine,

ujumine, kalastamine ja lugematu hulk huvialasid, mis ei ole mitte ükski meriskautide huvialasid, vaid ka paljude kodanikkude huvi ja isegi randurite elutöö.

Tihti on etteheiteid tehtud meie meriskautide juhtidele: „miks anname väikestele poistele võimalusi merele minna.“ Siin lubatagu vastata:

„Oleks väär, kui võtaksime väikestelt skaudipoistelt mere — mänguvälja! Peaksime ju siingi kogenud olema, selleks ju poisse sundida ei saa, kes kardab merd, kellel puudub huvi, see ei ole ju meriskaut. Kuna aga merest karastatud rannapoiss jääb igal juhul oma huvialale truuks, ja selleks sunnib meid tegelik elu. Ühes sellega kerkib üks huvitavamaid alaliike meriskautluse — rannapoisi ettevalmistus, mis piirdub tegeliku elunõudeid kasutades. Rannapoiste (kellede vanus oleks 8—12-ni) ettevalmistuses on meil lugematu hulk huvialasid skautlemisega käes nagu — kalastamine, ujumine paadisõit, purjesõit, päästeasjandus jne. Kuna meriskautlus vajab igal juhul oma huvialale huvitanud noori, kelledest kasvaks võimas järeltulv põlv, kes kannaks oma õul meriskautluse sihte tegelikusse ja kes annaksid usku meriskautlusele ja ta alaliikidesse!

Meriskautluse üks eesmärkidest: Juba maast madalast karastada meelt — kuna merisport on üli terveid, karastavamaid ja alati valmisolekut sisendav huviala ja paljude elutöö!

Lühikese kokkuvõttena seaksin meriskautidele kolm teesi:

- a) meriskautlus rakendada enam praktilise elu teenistusse.
- b) erialaline ettevalmistus rakendada enam rannaeluga seoses.
- c) hülgepoepluss samastatagu rannapoisi ülesannetega.

„Sinine Jaan“.

Meeste kevadhõnelus

Oleme koondunud vabade pere uue kevade vainul.

Esiomadelt saanud me vere ja esiisadelt vaimu.

Oleme kannatand teotust ja valu —

külm olnud aegade-tali —, kuid ei almust sa jumalailt palund —

Eestil! Su käsi, mis vali, murdis jää ja lumegi saatis mühava' aegade-merre.

Oleme Põhjala kaldal, ja jääme

siia, vaid siia, vaid siia!

Tuule ja tormile vastu me lööme — ei nad suuda meid viia:

Meie südamejuured on mullas, mullas, mis vahel on kahe

järve ja mere. Ja päikese-kullas sädeleb töömehe tahe

ning kasvab vaevamaa leib.

Ja meie mõtteile, meie püüdeile muistine vaim annab väge!

ENN UIBO

Skautidipoosid omavahel

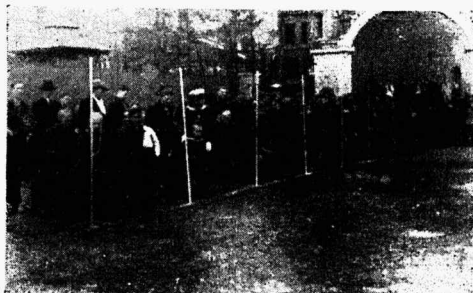
Kohtan tänaval tuttavat kodulinna skautjuhti, kes lahkelt kutsus mind vaatama endi lippkonna vastvalminud klubiruume. Just nagu kõditab veidi südame alt, sest sihukese asja juures oleks nagu natuke pühalikku lõhna juures. Astume siis ja astume ning skautveli ajab kõrva sisse nii head juttu, et jää või magama. Täna pidavat seal nimelt mõned nooremad vennad mastri I järku andma ja ilus olevat seal ning põrand juba jõulust saadik pesemata.

Huvi asja vastu on juba üsna suur, kui jõuame kohale, kus vanasti oli „kompveki vabrik“. Vastavad lõhnad tervitavad meid ka juka koridoris ning seest kostab ikka klips ja klõps, klips ja klõps. Mõtlen endamisi, et missuguse eksamipunktiga see võiks seoses olla ja jõuan otsusele, et vist nad morset klõpsutavad, egas muidu. Astume siis sisse ja kohe näen, et ma ei eksinud, poisid mängivad koronati, nii et lust näha. Vaatavad siis korraks meid õige uudishimulikult ja „töö“ käib edasi. Vaatan veidi ringi ja kohe hakkavad silma palju pilte seintel ja poiste enesetehtud toolid. Ka leidub laual nii mõndagi hurvitavat nagu hobuserauast sulepealus ja sendikassa, kuhu paneb sendi iga mees, kelle suust lipsab välja mõni „sarviline“. Ühesõnaga on tõesti ilus värk ja põrand on ka jõulust saadik pesemata küll.

„Kaks: üks, meie võit!“ hüüab äkki kõige pisem poistest ja kohe hakkab master poisse pinnima esimese abiga. Teevad siis

Moment Tallinna skautide ümberlinna teatejooksult

Tallinna Mal. hundud teatejooksu võistlusel

poisid kordamööda kunstlikku hingamist küll Silvesteri ja Hovardi meetodi järele ja lõpuks „ühendatud meetodi“ järele mastri. Üks poiss tõmbab mastri kätel üle pea ja teine surub vastu rinnakorvi kõigest jõust nii, et kallis mastrike, hinga nüüd sisse ja välja korraga või jäta hoopis hingamata. Master aga ei mõtlegi „kunstlikult“ hingata, naerab ainult koos meiega nii, et tuba rökkab ja istub hoopis toolile, öeldes, et tema on nüüd haige ja muudkui aga kantagu teda ära. Poisid katsuvad, katsuvad heaga ja pakuvad mastri kätelt toeks, kuid see ei tee väljagi. Viimaks rapsavad tooli sülele ja tahavad teist uksest välja tõsta. Üks aga ei võta kolme mehe laiuist vastu ja see punkt seal lõpebki. Järgneb sokinõelumine. Kuna kellelgi katkist sokki pole, lõigatakse igale paras auk sisse ja poisid hakkavad kiiresti „pusserdama“. See töö aga polegi nii lihtne kui esialgu näis. Vigu leiab master igalt poolt. Üks on kingapaelad sokkidega kokku nõelumud, teine pole mastri arvates üldse nõelumud, vaid augu sokist välja lõigatud. Kuid peasi on siiski see, et sokk on jälle terve. Lõpuks vaadatakse topograafilist viskekaarti. Master joonistab sinna midagi ja pärib poistelt aru, mida see võiks tähendada. Kuna keegi ei tea, seletab ta selle ise. „Ja-jah, või sedasi“ vastab üks poistest üllatunud-tõsiselt näoga ja küsib lõpuks, et jääb siis sellega või. Master küll hästi rahul pole, kuid lubab siiski sellega jätta, sest poisid said eksamil ka palju targemaks. Enne äraminekut näitab ta veel kuidas saab nii seista, et ükski kehaliige ei puuduta lage ega põrandat ja siis vehivad kõik kiiresti kodu poole.

Ikki.

Gaidide nurk

Lõkkejutt

Metsa ääres, mida valgustavad lõkketule leegid, istuvad gaidid ja vahetavad mõtteid oma juhtidega. Iga gaidi fantaasia lendab siia-sinna koos metsamühinaga, luues mõtteis fantastilisi sündmusi. Mis on veel toredam, kui istuda lõkke ääres koos, olla ühiste eesmärkide saavutajad ja ühiste sihtide rajajad?

Juht tõuseb ja ütleb: „Tüdrukud, täna tahan teile jutustada midagi huvitavat, kuulge mind ja seletusi küsige pärast.“

Oli kord tüdruk, alles „värsked“ gaid, ta õppis eksamikis käske, kombeid ja seadusi. Tal tuli tahtmine teha midagi nende järele, gaidluse nimel. Ta tõmbas üllirided selga, asus oma tööpõllule säravai silmil ja tulvil energiat. Kuldseid lehti puistas sügis maapinnale. Hulljulge naeruga tähistas tuul looduse surma. Tütarlaps näeb vanakest sammuvat üle kiirse tee kraavikallakul. „Seal võib ta ju komistada,“ mõtleb tütarlaps. „Aita teda,“ ütleb südame hääl talle. Vaadates rinnal-asuvale töotusmärgile, astus ta kindlal sammul vanakest abistama. Tänutundes küsib vanake: „Kes on küll see inimene, kes paneb ka tähele vanakest?“ Gaid vastab: „Olen liige ühest suurest perest, kelle eesmärgiks on teha head oma ligimele ja ise saada heaks kodanikuks ning teha seda, mille pärast kunagi ei pea häbenema.“

„Seleta endast rohkem,“ ütleb vanake. „Minu praeguseks sooviks on teha teeneid, kasvatada endas autunnet ja isamaalist meelt ja palju on tööd, mis teha on veel,“ vastab gaid. „Mis on see töö?“ küsib vanake. „Meie töö ei ole üksnes füüsiline, vaid ka vaimne, sellest tööst tuleb näidata, kui palju on meil väärtuslikku ja kui palju võib igaüks iseseisvalt saavutada. Tagajärgedelt tänu ootamata ja kiitust lootmata, see nõuab palju eneseohverdavat tööd, ehk küll sageli seda tööd ei hinnata. Kuid seda pole ka vaja, sest ise me tunneme rahuldust oma tööst ja see annab jälle tahet uue töö algatuseks.“ „Kas te ära ei tüdine kogu sellest tööst, nii vaimselt kui füüsiliselt?“ „Ei kunagi! Igas tüdrukus peab leiduma nii palju energiat ja komponeerimisvõimet, et teha kõik huvitavaks ja leidub kogu aja midagi uut õppimiseks, mis elus tarvis läheb.“

Suvel oleme laagris, kuhu kogunevad tüdrukud igast maakaaarest. Igale tööle alati valmis olles, alati käed külge pannes, leidub ikka midagi huvitavat, mis tüdrukuid vaimustab. On koos sädelevaid silmi

tuhandeid ja iga õhtu seob meid sõprusring kõvem ja kõvem meie õilsatele aadetele. Meie embleemiks on ristikehinalet ja see on pühim. Tüdrukud teavad, et seda ei kanta üksnes selle välise ilu pärast, vaid sellel on sügav tähendus, mida ei jõua seletada, vaid mida saab ainult tunda.“ „Kas kõik on nii õilsad teie hulgas?“ küsib vanake. „Seda ei või just öelda mõne algaja kohta, aga sammudes kaasa meie vaimuga ja kui ta kord tunneb seda head ühistunnet mõnel toredal koondusel, siis ei unusta ta seda mitte kunagi ära. Juhid, kes on meil arukad, tunnevad iga tüdruku hingeliselt ja kannavad vastavalt hoolt nende eest.“ „Kus on teie juhid kõike seda õppinud?“ „Seda on võimatu õppida, seda ei saagi õppida, vaid see nagu iseenestest nakatub, ja juhid kui vanemad, kaalutledes iga probleemi, leides selle hea olevat, annavad sellest osa tulihingelistele noortele, kes janunedes seda vastu võtavad ja edasi kannavad.“

„Mõistate te hukka kõik teised, kes ümber samu sihte taotlevad?“ „Ei sugugi, me vaid elame nende kaasa, kui nad seda teevad ja vaatame kui paratamatule, kui täidetakse kõik pealiskaudselt ja nime pärast, suuremat sisetunnet puudumata.“ „Mis nime te kannate?“ küsib vanake edasi. „Me töötame gaidi nime all, selles nimes peitub see suur jõud: teha kõik hästi, mida tüdrukud ise nii korraldavad.“

Olid jõudnud vanakese majani. Lahkudes ütles vanake: „Tunnen aukartust nende noorte ees, kelle sihid on nii õilsad. Oleksin ma noor, tuleksin ise kõigelega kaasa, kuid olen vana, siis elan hinges kaasa teiega.“

Tütarlaps, õnnelik, et võis seletada kellelegi gaidide põhimõtteist. Olles liigutatud vanakese kiitusest, sammub ta kodu poole. Mõõdunud langenud kangelaste ausambast, langetades pea, mõtleb ta: tahaksin olla ise sangar, olla nende nimekirjas. Kindlasti küsin juhtidelt, kuidas saada sangariks.“

Juht lõpetab kõne. Tüdrukud vaatavad vaikides tulle, kuid nende silmad kõnelevad, arusaades, mida juht neile rääkis, lööb hinges neil lõkkele ka tegevusihha. Juht ütleb: „Eks ole tõi, mida nimetame õilsaks, mida iga tüdruk vajaks, on gaidlus õpetanud.“

Leegid kustuvad, gaidide suust kõlab sõprusringis võimsalt nende hümn ja alati valmis, mis tuleb südamest ja läheb südamesse. Mets võtab vastu kaja ja peites endasse kogu lõkkeõhtu romantika.

Lääne gaid.

Lubaduse-andmine

Olin oodanud suure igatsusega seda tundi, mil võiksin lubadust anda. Ning nüüd see saabus.

Seisime ringis laua ümber, mille taga seisid juht Lonni. Laual oli neli küünalt, nimelt punane, roheline, kollane ja valge. Mõtlesin küll, et miks just need värvid on, kuid hiljem selgus kõik.

Kui küünlad süüdatud, algas Lonni kõnega:

„Kallid gaidid ja hellakesed. Täna õhtu on meile kahekordse tähtsusega: täna pühitseme meie kallist jõuluõhtut, aga tänase püha õhtu on valinud paar õrnakest, et anda lubadust.

Kallid õrnakesed, te soovite astuda tänasel õhtul meie hellakeste ridadesse. See tundus teile vist küll imelihtsana. Mõtlesite, et loete oma lubaduse ette ja oletegi väärilised kandma, hellakese nime. Nüüd aga palun teid siiski natuke järele mõelda. Ei ole mitte nii lihtne kanda seda valget rätti. Oi, see paneb teie peale suured kohustused. Need neli küünalt, mille valgusel te annate lubaduse, need peavad saama teile teenäitajaks: punast küünalt — suurt armastust kõige hea ja ilusa vastu — seda kannate te oma südames; roheline, kollane — lootus iga päevaga paremaks saada ja meie heated — eks ole see meie lubadusmärk ja valge — see on teie kaelarätt. Nii kuidas te peate alati hoolitseta oma kaelarätiku eest, et ta oleks teil helevalge, nii peate hoolitseta oma tegude eest, et need oleksid puhtad ja õiged.

Ja teie lubadus, kas te olete mõelnud selle üle ka natuke pikemalt? Kas te tea-

te ka, kui palju see on, kui te ütlete, et lubate sõnakuulelikud olla? Olete te mõelnud, kui raske seda täita on? Te lubate Taevaisa austada, hellakese seadusi täita ja püüda iga päevaga paremaks saada.

Oi, seda kõike on väga raske täita, aga kui me kord lubame seda, siis peame ka püüdma seda täita.

Näete, polegi nii lihtne olla tubli hellake.

Kallid õrnakesed, nüüd võite veel hästi järele mõelda, kas tõesti tahate püüda seda täita? Ja kui te siiski tahate anda lubadust, siis palun neid õrnakesi ette astuda.“

Kui astusin ühes teistega ette, kuulsin oma südame vasardusi. Lonni küsis veel mõned küsimused, mille peale vastasime „jah“.

Lipp oli juba ennem toodud ja esimene õrnake põlvitas ning ütles lubadust. Mõtlesin veel korra Lonni kõne üle, mis nagu leegitsis mu südames. Mu pähe kerkisid mõtted, et kas ma tõesti vääriline olen mõne silmapilgu pärast hellakese süütut kaelasid kandma...

Minu ees olev õrnake andis juba lubadust ja nüüd tuli minu kätte kord. Nagu eneseteadmata laskusin põlvili ja ütlesin lubaduse...

Ülestõusnud, sidus Lonni rätiku kaela ja soovis õnne. Juhi julgustav pilk andis mulle jõudu selleks, et võiksin võidelda kiusatuste vastu ja teha seda, mis hea.

Läksin tagasi laua ümber olevasse ringi ja olin väga rõõmus, et võisin hellakese nime kanda.

Salme Rakverest.

Gaidide õppevihust

97. gdr. J. Rinaldi

Minu arvates pole sugugi üleaarune rääkida kord ka gaidi õppevihust. Juhi töövihust oleme kuulnud ja lugenud nii palju, mõnd, skautide oma, koguni oma silmaga näha saanud, ja meie kõikide ühine otsus nende kohta on kindlasti: tõepoolest imekand! Kuid kas nad ka sellisel kujul otstarbekad on — selles mina kahtlen.

Ja selle minu kahtlemise ja mõtlemise tulemuseks ongi — õppevihk gaididele (tähelepanu! mitte juhtidele!).

Oleme ju jõudnud ajajärku, kus vähe on sellest, et tullakse koondusele eeskujulikus vormis, kaasas pliats ja paber (mis hiljem ikkagi kaotasi läheb) jne., kus vajatakse midagi kindlamat, püsivamat,

Ja selleks püsivamaks seoseks meie tütarlaste ja meie organisatsiooni vahel, minu arvates, võikski olla õppevihk, koostatud enamvähem allpool esitatud kava kohaselt.

Et selliselt koostatud õppevihus ajajooksul mõningaid vigu ilmneb, selles ma ei kahtle, ent loen seda loomulikuks — oleme ju katsetamisajajärgus — kuid aja möödudes kõrvaldatakse needki.

Agas koostanud olen ma gaidi õppevihi järgmiselt — kasutanud seejuures skm. Otsa tüeteri juhi töövihi kohta:

eellehel — nimi, eesnimi, järk, üksus mallevas,

I osa.

Isiklikud andmed: elukoht (linna, maal), sünd. aeg, kool, org. astum. aeg, järgud, laagrid, juhtkoolid jne.

II osa.

Gaidlik põhivara: Gaidluse eesmärgiks on...

Gaidluse siht ja tegevus on rajatud...

Töötus, seadused, juhtlause, hüüdsõna... jne. jne.

III osa.

Meie malev.

1) Meie salk: salga nimi, laul, salga juhi nimi, järk, elukoht, salga gaidide nimed, järgud, elukohad jne.

2) Meie rühm: rühma nimi, laul, juhi nimi, järk, elukoht jne.

3) Meie hell. pere: pere nimi, laul, juhi nimi, järk, elukoht jne.

4) Meie rühmitus: rühmituse nimi, värv, asut. aeg, vanemad, juht, nende elukohad jne.

5) Meie malev: asut. aeg, värv, vanemad, juhid, nende elukohad, staabi koosseis, teiste rühmade juhid, vanemad, nende elukohad jne. jne.

IV osa.

Meie organisatsioon: E. G. M. nimetatakse...

E. G. M. juhtivaks asutuseks on...

E. G. M. nõuandvaiks asutisiks on...

Peastaapi kuuluvad...

Nõukokku kuuluvad... jne.

E. G. M. jaguneb... malev jaguneb... jne. jne.

V osa.

Järgukavad: III, II, I järk, erieksamite kavad.

VI osa.

Mitmesuguseid ülestähendusi, märkmeid: laulud, mängud, õppetöö, muudatusi organisats., joonised, visked, korraldatavaid üritusi, nende tulemusi jne. jne.

Selliselt koostatud õppevihus me võime eraldada 3 erinevat osa: üks, mis järjest

täieneb (I, VI), teine, mis ikka samaks jääb (II, V) ja kolmas, mis alatasa muutub (III, IV).

Asudes õppevihi pidamisele võime I—VI osani kõik pea korraga sissekanda, kuid VI osa on see, mis meid sunnib õppevihku igale koondusele, kokkutulemisele, kaasa võtma, järjest ülesmärkima jne. — ta on lõputu...

Ja üles märgime kõike — sealt ei tohi puududa ka igasugused ümberkorraldused salgas, rühmas jne. — maha ei tõmba me eelpool aga midagi.

Kõik leheküljed täidame järjest, kuna igasuguste tagavaralehtede jätmise tekitab asjatut segadust, ülestähendused püüame aga teha võimalikult — tindiga. Et aga teatud juhtumitel tinti siiski käepärast pole, siis hoime õppevihi vahel nn. varulehti, kuhu kohapeal märkmeid teeme tindipliatsiga, koju jõudnud kanname nad aga kohe õppevihku.

Nii kanname tera tera kõrvale ja kuigi algul tundub, nagu oleks selline vihik üle arune, märkame kord ometi, kui vajalik ta tõepoolest meile on. Kui mitte varem, siis kindlasti tol korral, kui meile teatatakse: „Tuleb tekst, 50 küsimust, kõik puha gaidlusest...!“

Kui uhked me siis oleme, et meil pole vaja jooksta „mööda linna“, otsida järgukavu — vajab seda ju siis igaiüks ise — ja meilgi on ta olemas — tema — õppevihk!

Elagu õppevihk, meie parim sõber gaidlikul tööpõllul!!!

*

Kallid gaidid, gaidjuhid! Sellised on minu mõtted õppevihust. Mis arvate aga teie — on mulle teadmata. Ent ärgem hoidkem oma mõtteid üksnes enesele, pudeneagu sellest osake ka gaidlikku maailma — „gaidid aitavad ju üksksteist nõu ja jõuga!“

Ja minagi jään ootama teie arvamusi, tulusaid mõtteid õppevihi kohta — aadressiks endiselt: Pikk 72—2, Rakvere.

Mõtteid salgasüsteemist

„Mida tugevam peab olema su maja, seda sügavamale ta alus raja!“ Ei saa ehitada mingit suurt ja kõrget hoonet, kui pole tehtud selleks küllalt ettevalmistusi, kui pole rajatud selleks küllalt sügavat alust. Ei saa ka ehitada, kui kõik kivid logisevad, kui nad pole küllalt hästi ühendatud.

Ja salgasüsteem on see, mis ühendab meie tüdrukuid. Need kuue-kaheksaliikmelised salgad, kus tüdrukud on ühte kasvanud nii muredes kui ka rõõmudes, need on meie alustoad, need on sideaineks, mis meid ühendab. Ja nende tugevastiliitunud salka-

de abil püsib meie suur organisatsioon. Meid on hulk, meid on suur hulk, ja meie ütleme, et meil on gaidlik kasvatusviis. Ja see kasvatusviis, mida me nimetame omaks, mida me nimetame gaidlikuks kasvatusviisiks, see on oma tähelepanu-objektiks valinud üksikisiku. Sellele kasvatusviisile on tähtis üksikisik, mitte mass. Kuidas saaks aga gaidlus arendada ja kasvatada üksikisikut, kui poleks salgasüsteemi. Ainult salgasüsteem võimaldab meil süveneda põhjalikult üksikisikusse, võimaldab meil kujundada ümber üksikisiku iseloomu, harjumusi

Mälestades üht sõpra . . .

... ja siis lugesin lehest sinu nime — ümbritsetud musta raamiga. . .

Algul nagu ei osanud midagi mõelda ega tundagi, silmad vaid püsisid masinlikult tähtedel, tähtedel mis moodustasid nime — sinu nime, armas sõber.

Ja siis tundsin, kuis kogu ümbrus muutus tühjaks, nii tühjaks ja kurvaks. Oli valus, oli nii lõpmata valus, et ei suuda seda väljendada sõnadega —

Nüüd tundsin, mida tähendab see sõna „surm“ —, nüüd tundsin, kui palju ta võib röövida ühelt inimeselt. . .

Olin võimetu midagi tegema, midagi ette võtma, istusin vaid ja vaatasin nime, mis oli nii armas. . .

Ja siis tundsin, kuis kogu valugi muutus helegemaks, sest sammusin taas meie ühisel laagrirajal. . .

... Ja — on palju sest möödunud aastaid. . .

Mäletan seda vaikset ööd seal kauni Neemeranna põliste puie all. . . Oli nii vaikne, nii vaikne ses suures metsas. . . Vaid taamal kordas mingi öölind oma lõpmatut huiget. . . Istusin ülal mäe otsas, silmad pöörduid itta, kust ootasin taas tõusvat päikest. . .

Olin öövalves. All orus seisid nagu mingid tontlikud varjud meie telgid. Kolm neist ühes orus ja ülejäänud teises ning telkide vahel kaks väikest lõket heitmas punakat valgust ümbrusele. Olin kohendanud oma lõket kolme telgi vahel ja ronin

si. Üks tüdruk on rõõmus, tark, kindla iseloomuga, tema teadmised on aga ühekülgsed, teoreetilised. Praktilisi kogemusi tal ei ole. Temale sobiv kava oleks gaiditarkus ja mängud. Teine tüdruk on küllalt osav, tal on osav käsi, osav keel. Tema vajab aga kõva kooli, võib-olla harjutusi vaikimiseks, et sellest võimalikust veast vabaneda. Igal kohal ja igal ajal õige sõna juhilt, see tähendab palju, ja seda saavutab juht vaid salgaga töötades. Nii peab salgajuht oma tüdrukute vigu tundma, et neid kõrvaldada õigel ajal. Ja seda võib vaid salgajuht, kellel on 6—8 tüdrukut, aga mitte rühmituse juht, kellel on tüdrukuid 40—50.

Gaidluse põhimõtteks on arendada, kasvatada ja suunata üksikisikut õigele ja heale teele, sest üks koosne ju kogu see suur mass üksikisikuist.

gdr. L. T.

nud siis üles, kust avanes suurepärane vaa-de laagri mõlemale osale kui ka imekaunile Rosonale, mis taamal kadus tumedate puie vahele, millede tagant ootasingi taastõusvat päikest. . .

Ei teadnud, kes on teine valve. Ja oli siin ülal ka nii lõpmata kaunis, et ei suutnud siit lahkuda.

Ja siis nägin sind vaevaliselt mäest üles ronivat. Kuigi sammusime samu radu noorteorganisatsioonis, püрдus me tutvus siiski vaid sõbraliku tervitusega ja mõne pealiskaudse lausega. Nähes sind tulemas, ei osanud nagu midagi öeldagi. Oli vist sinuga samuti. Istudes mu kõrvale lausuisid vaid: „Ilus on siin üleval!“ Millele mina kohmetult „jah“ vastasin. Siis hiljem veeres jutt meie laagriale, meie organisatsioonidele jne. Ja vesteldes seal meie ühistest huvidest, tundsiime mõlemad, kui kahju sellest siiski oli, et olime olnud nii võõrad teineteisele.

Ja kui me siis valveaja möödudes teineteisel „head-ööd“ soovides kätt surusime, tundsiime, et olime veetnud unustamatud tunnid Neemeranna kaunil kaldal esimeste päikesekiirte mängides soojas Rosona vees. See oli siis, kui tõusis päike. . .

Ja kui loojus päike, siis lõkkes tule ääres teineteise kõrval istudes ning ettekandeid jälgides, valitses hinges selline imelik heilus, et oleks tahtnud teineteisele vaid kõike ilusat ja head anda, peletades eemale kõik murepilved — ja sõprusringis seistes, tugevasti teineteise käest kinni hoides ja unelaulu laudes, oli kui laulaksime me teineteisele vaid õnnelaulu. . .

Nii oli see igal õhtul. Ja päevastel tegevustel oli meil teineteisele nii palju sõbralikke pilke ja häid sõnu.

Ja peale laagrit, siis toimisime nii, nagu tundsiime laagris lõkkesõhtutel: siis püüdsime teineteisest eemale hoida kõik murepilved ja püüdsime teineteisele anda kõike ilusat ja head — kuni karm saatus meid teineteisest kaugele viis. —

Ja nüüd lähed sa minu elust sama äkki kui tulidki. Ning karm saatus tahab, et sind viiakse ja maetakse, ilma et ma teaksin kunas või kuhu. . .

Ja sinu heale sõbrale jäävad vaid ilusad mälestused ja ajalehekuulutus — ümbritsetud musta raamiga. . .

Ehkki saatus oli meie vastu nii karm, ometi ei suuda ta minult röövida mälestust sinust, mis on nii suur ja püha. . .

—I.

Gaid on elujulge ja rõõmus

Gaidid, me peame teadma, et kõik need tunnid, päevad ja aastad, mis veedame gaidluses, ei ole meile mitte asjatult veedetud aeg, vaid iga hetk annab meile uusi õpetusi ja juhatusi algavaks eluks. On ju teada, ei aita sellest, kui õpitakse ainult noorena. Ei, gaid peab teadma, et iga uus saavutus annab uut hoogu ja julgust edasitõugumiseks. Inimene õpib kogu oma eluaeg. Sellepärast, gaidid, ärgem laskem käsi rüppe, vaid püüame alata oma sihte ja püüdeid rõõmuga ja alati viia need õilsad teod ja mõtted ka lõpule samahästi. Ehkki on meil palju raskusi eluteel, võidame me need alati naeratusega huulil. Kui teemegi mõnikord midagi halvasti, kuid sellepärast ei heida ükski gaid meie hulgast meelt ja ei lase pead longu, vaid astub elujulge gaidina edasi vastu raskustele. Tunneme ju sõnu Per aspera ad astra — läbi raskuste tähtede poole. Nii ka meie sihiks olgu püüda paremuste poole.

Samuti kui ema saadab oma lapse esimesel koolipäeval parimate soovidega kooliteele, samuti olgu ka meil gaidluse õilsad juhtmõtted elukaaslasteks. Gaidid, teame ju seda, et julgus ja rõõm on parimad saatjad eluteel. Populaarseks gaidiks peetakse seda gaidi, kes täidab oma kohuseid rõõmsalt ja korralikult, kuid mitte seal, kus ei ole sobiv. Gaidid on kõik üksikste õed ning sellepärast peavad meil olema ka ühised püüded ja aated. Niisiis sooviksime näha palju gaidi endi sõprusringis, aga siiski ai-

nult häid, korralikke, elujulgeid ning rõõmsaid gaidi. Tänapäeval on raske neil gaidluse õiget põhimõtet mõista, kes ei liigu meie keskel, kuid sirutame ju kõigile lahkelt käe, kes soovivad meie keskele astuda ja mängida seda toredat gaidlusemängu.

Vanemad gaidid, olles juba palju aastaid koos töötanud, oleme peaaegu täiesti ühtesulanud ühes oma mõtetega. Iga gaidi mõte on ka teistele, mitte vaid endale. Püüame me ju kõik elust leida ainult ilusat ja head, sellepärast püüame olla ka usinad gaidid ja kuulame oma juhtide õpetusi ning juhatusi ja täidame nende käskke healmeel. Kindlasti on me sooviks, et võrsuks me sugu ainult headest, tublidest, elujulgetest ja rõõmsatest gaididest.

Nii ka loodan, et meie kõikide Eesti gaidide sihiks on käia õiget rada, ikka parimate püüete poole, sest teame kui palju head pakub meile gaidlus.

Saadess vanadeks ning omades juba halle juuksesalku, võime julgelt ning särasilmil vaadata tagasi mineviku radadele ja jutustada tulevastele põlvetele gaidlusest, millele võlgeneme palju tänu meie kõikide heades skautide isale. Selleks Eesti gaidid, astume julgelt ja rõõmsalt edasi, võrsub meist ju meie kodumaa tulevane lootusrikas põlv.

Rühime läbi raskuste ikka edasi ja edasi nagu varemgi.

Nõmme Salga Juhtkooli õpilane
Virve.

Mänge

LENDPOST.

Iga hellakeste salk moodustab lennukite üksuse. Eraldusmargina on iga üksuse hellakestel üksuste kaupa erivärvi paberist väljalõigatud lennukikujud rinnas.

I Mänguviis: Ilmakaared.

Perejuht märgib ruumis seintele ära ilmakaared suurte tähtedega. Keset ruumi oleval laual on hulk kaarte üksuste värvides (nt. iga mängija kohta 2 kaarti). Igale kaardile on märgitud ühe ilmakaare nimetus. Juhil vile peale jooksevad hellakesed igast pesast üksuste järele laua juurde, otsivad oma üksuse värvi kaardi ja viivad ta vastava ilmakaare juurde seina äärde. Üksus, kellel on kõige vähem vigu ja kes on esimesena valmis, on võitja.

II Mänguviis: Seinale on märgitud mingi õpetus plakatina, kaardidele on märgitud küsimus, nt. „Mis teha juhul, kui ...“

Selle mängu põhiviis annab veel teisigi kombineerimise võimalusi.

KUIDAS SA KÄITUKSID JA MIDA TEEKSID, KUI...

Siin on juhil võimalik esitada salgale riida küsimusi ja olukordi ja iga mängija peab vastama kirjalikult. Hiljem arutletakse kõik vastused läbi.

Juhile hea võimalus anda edasi praktilisi õpetusi!

KALENDER.

Kevade tulekuga muutub iga päev midagi looduses. Juhid, äratage oma tüdrukute tähelepanu loodussündmuste vastu, koostagu iga gaid ja hellake omale väikese märkmiku, kuhu märgitagu sisse päeva temperatuur, päikesepaiste, päikese tõus ja loojenemine, lume sulamise areng, pungade tärkamine puudel ja lilledel õitse algus jne. jne.

Järgmisel aastal sellist kalendrit lehitsetes on teil kindlasti hea meel ja teie oskate juba oodata igat kevadetunnust.

Valga malevast

„HALL HUNT“ 5-AASTANE

Viis saatat inimelus on lühike, kuid skautrühmas küllaltki pikk ja mälestusterikas ajajärk. On ju skautluse üheks omapäraks just need rohked ja unustamatult kaunid silmapilgud, mis ei kustu ajaga ja heledasti hiilgavad poiste mälestustes ka hilisemas meheas.

1935. a. 24. märtsil rühma asutaja püstitas esmase 12 poisile, kes tol ajal tegutsesid tema, praeguse skm. A. Orava juures viiuliõpilastena. Nii algaski töö skautlikul teel juba järgmisel päeval, ning on kestnud tänapäevani.

28. aprillil 1940. a. pühitses Valga Skautide Maleva „Hall Hund“ rühm oma viiendat aastapäeva. Sel päeval peetud pidulik koondusel heideti tagasi pilk neile ras-

„Halli Hundi“ pere külalistega istuvad: paremalt — malevajuht nskm. H. Tajur, vanahunt A. Stofenau, SSS esimees E. Osso, Mal. vanem major A. Siller ja r. juht nskm. A. Pedson

Malevajuht nskm. H. Tajur (paremal) ja „Halli Hundi“ r. juht nskm. A. Pedson (vasakul).

kusile ja jõukatsumisile, mis tegevus skautlikul põllul kaasa loonud. Ülevaate rühma tegevusest andis praegune juht n. skm. A. Pedson. Aktusekõne pidas sk. s. s. esimees adv. Osso. Peale ülenduste ja diplomite teadaandmist istuti koos külalistega teelauda. Nii toidud, kui ka meelelahutus oli „Hall Hundi“ poistelt. Kiitust teenis tublilt esinenud orkester.

Praegu tegutseb rühm 26 tegevliikme ja 13 toetajaliikmega innukalt. Valga skautide maleva „Hall Hunt“ loodab maleva juubelilaagris esineda jälle väarikate skautidena.

JÜRIOÕ JOOKS.

Pärnus 23. aprillil s. a. KL poolt korraldatud iga-aastasest jürioõ tõrvikteatejooksust võttis osa Pärnu skautide maleva kahe meeskonnaga, mõlemad I „Sini-Kollasest“ lipkonnast. Esikohale tuli I lpk. I meeskond ajaga 9,14 min. ja teisele kohale I lpk. II meeskond. On nimetamisväärne, et selle jooksul on skaudid juba 8 aastat järjest olnud võidukad teiste orgide meeskondade ees.

W.-end.

SKAUTLIKUD NOORED TERVITAVAD VABARIIGI PRESIDENTI.

28. mail korraldasid Tallinna ja Nõmme gaidid, kodutütred, skaudid ja noorkotkad tervituskäigu Vabariigi Presidendi juurde. Rongkäik algas liikumist kl. 18. Kaitseliidu maja juurest, kus siirduti üle Vabaduse väljaku Vabadussõjas langenud õpetajate-õpilaste mälestussamba juurde, millest mööduti ühise tervitamisega. Enne seda nimetatud organisatsioonide malevate vanemad olid sinna asetanud pärja.

Rongkäik jõudis Kadriorgu kl. 19. Pea samal ajal Vabariigi President, keda saatsid sõjavägede ülemjuhataja kindr. J. Laidoner ja Haridusminister prof. P. Kogerma, astus lossi rõdule.

Rongkäigu üldjuht kol. J. Vellerind tervitas Vabariigi Presidendi noorte nimel, millele härra President vastas lühikese tervituskõnega. Pärast hünni laulmist hüüti härra Presidendile neljakordne vägev elagu.

Rongkäigu ülesrivistamise ajal defileeks, organisatsioonide vanemad ja igast org. 2. noort läksid lossi, et härra Presidendile üle anda kimbu põlulilli.

Vahepeal noorte rivi rivistus ümber defileeks. Noored sammusid julgel sammul mööda kõrgeist külalisist ja jätsid korraliku ja distsiplineeritu mulje. Eriti vägeva ja unustamatu mulje jätsid gaidide ja skautide ligi 30 rahvuslippu, mis kanti rongkäigu ees. Esimest nelja rahvuslippu kandis iga org. esindaja.

Tervituskäigust võtsid osa 251 gaidi, 306 kodutütart, 658 skauti ja 418 noorkotkast.

Rongkäigu linna sabumisel kol. J. Vellerind tänas osavõtjaid hea esinemise eest ja soovis kõigile edukat suvist tegevust, ning head puhkust, et sügisel uue hoo ja täie energiaga asuda oma ülesannete täitmisele.

Selle järgi skaudid siirdusid Realkooli

väljale, kus Eesti Skautide Maleva vanem skm. N. Kann, Maleva vanem skm. E. Maddisoo ja kol. R. Vaharo jagasid noortele välja tunnusväljendeid.

TALLINNA SKAUTIDE MALEVAST.

18. ja 19. mail korraldati igaaastaseid skautpäevi. Käesoleval aastal oli päevadest osavõtt nii elav, et ruumid kuidagi ei suutnud mahutada kõiki peokülalastajaid, mispärast vähemalt 500 inimest pidi tagasi pöörduma, et katsuda teisel päeval õne sissepääsemisega. Malevale teeb tõsist muret selliste päevade edaspidine korraldamine. Vajaksime ruumi, kuhu vähemalt 3000 inimest mahuks, siis vast saaksime oma külalastajate peret mahutada.

* * *

Anton Õunapuu mälestusmärgi avamisest Petseris võttis maleva osa 48 juhi-skautiga, kusjuures esindatud olid kõik malevas tegutsevad lipkonnad.

* * *

Kodanliku õhukaitse kursusi lõpetasid kevadel ligi 250 juhti-skauti. Kursused jätkuvad sügisel. Lõpetajaile jagas diplomid välja KÕ üldjuht kol. Vaharo, kes tänas skautide organisiooni eeskujuliku korralduse eest.

* * *

Traditsiooniline ümberlinna teatejooks korraldati 2. mail, millest võtsid osa 326 maleva liiget.

Hundude pendel teatejooksu võitis 15 kari, omades maleva vanema skm. E. Maddisoo rändauhinna, skautide klassis 15. rühm, omades endise Haridusministri kindr. A. Jaakson'i rändauhinna, vanemskautide klassis 12. rühm, omades Sotsiaalministri O. Kask'i rändauhinna. Üldvõitjaks tuli 12. lipkond, omades end. Peaministri K. Eenpalu rändauhinna juba teist aastat.

Toimetus palub kaastöölisi ja kirjasaatjaid eeloleva Võidupüha numbrile määratud artiklid ja teated ära saata hiljemalt 10. juuniks, sest number ilmub 20. juunil.

Peale 10-dat kuupäeva saabunud kaastöid ei saa enne kasutada kui septembris ilmuvas numbris.

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE MALEVA PEASTAAP. Pea- ja vastutavtoimetaja N. KANN. Tegevtoimetaja: L. KÄRSEN. Toimet. liikm.: R. TÕNURI, V. SUIGUSAAR, E. OTS, A. VAKS, R. KÄRNER, J. RAJALEID, E. KARIK. Talitusjuht: A. PEIKEL. Üksiknumbri hind 20 snt. Aastakäik Kr. 2.—. Ilmub aastas 10 numbrit. Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, Vene tän. nr. 26. Telef. 476-96. Jooksev arve nr. 180.

Teateid malevaist

10 AASTAT SKAULTLUST RAPLAS

Laupäeval 19. mail s. a. tähistas Harju skautmaleva Rapla lipkond oma 10 aasta tegevuse tähtpäeva. Sel puhul kogunes lipkond ja kohalikud gaidid, korraldusvormis, skautide kodu juurde, kust lippudega ees, trummipõrina saatel, liiguti läbi aleviku rahvamaja.

Saal oli kaunistatud rohelistega ja skautlikkude embleemidega.

Rivistati üles lipkond ja lippude juurde asetati auvähid.

Aktuse avas lipkonnavanem koolijuhataja hra J. Raudmäe, kes andis ka andmeid lipkonna saamisloost. Järgnevalt skj. Kaleviste kandis ette tegevus ja arenemisaruande. Lipkonna tegevliikmete arv on 85.

Tervitusi ütlesid Harju skautmaleva juht skm. A. Miller, Harjumaa Noortekaste malevkonnavanem hra Tamm, Harjumaa progümnaasiumi juhataja hra Ranna ja Rapla ning Umbruskonna noortekaste esindaja, kes sõnades — „meie ühise sõpruse ja ühtluse tunnustuseks“ — lõi naela lipkonna lipuvardasse.

Järgnes pidu. Esakavas oli laule noortelt, kus hra J. Raudmäe juhatusel laulsid hellakeste-hundude koor, rahvatantsu esitajad ja deklameerisid ning esitasid eoolo-laule gaidid ja skaudid. Väike hellake esitas omakoostatud pühenduse „hellake“, mis võeti kuulajaskonna poolt vastu suure kiitusega. Lõpul kanti ette skautlik näidend.

Tantsuks mängisid Paide skaudid. Rahvast rohkesti, meeleolu hea ja pidustus õnnestus hästi.

PAADREMAA SKAUDIPOISTE ASKELDUSIST.

Lipkonna tegevusraamat jutustab aprillil kuul korraldatud kümnepäevast samariitlaskursusest Punasest Ristist dr. B. Prees'i juhatusel. Samariitlaskatse sooritasid 54 isikut, nende hulgas 20 skauti ja 19 gaidi.

Võeti osa esindajatega rahvatantsu ja tõste- ning maadluskursusist, millele järgneval võistlusel saavutasid poisid nimetamisväärsed tagajärjed.

Traditsiooniline jüripäev toimus 20. aprillil saakade vahelise 3x1000 teatejooksuga ja piduliku koondusega kohalikus koolimajas. Noored töötasid sini-mustvalge lipu all kasvada väärkaiks Püha Jüri järglasiks.

1. maist algasid lipkonnas matka ja vormikandmise võistlused ning aedviljade kasvatamise aktsioon, et viia poisse elule lähemale.

Suvises tõekavas on spordiharjutused, matkad, laagrid ja mitmesugused võistlused. Praegu on teoksil 9. juunil korraldatava noortepäeva ettevalmistused prakti-

liste tööde valmistamise ja enda kombineeritud ettekannete proovide näol. On ju noortepäeval skautitööde näitus, aktus ja pidu Punase Risti ning maleva esindajate — väliskülaliste osavõtul.

Siis täitub meie kauane unistus — saame endale lipu, mille alla koondumult poole saja liikmeline Paadremaa hundude, skautide ja vanemaskautide pers astub üha edasi oma sirgjoonelist matkateed ellu...

Rebase Rein.

JÜRIPÄEV PÄRNUS.

Pärnu gaidide- ja skautide malevate ühised traditsioonilised jüripäevapidustused toimusid tänavu 4. mail „Endlas“. Noorte eneste poolt seatud ettekanne, mis kestis umbes kaks tundi, elas täismaja aiira poolehoiuga kaasa. Gdr. M. Raist'i dramatiseeringus ja lavastuses esitati 6 pildis Mark Twaini kuulus seiklusalugu „Tom Sawyer“, milles autor hea noore hingeelu tundjana maalib vaataja silmade ette tükkise unustamatut lapsepõlve oma rõõmude ja muredega. Kava teist osa täitis n-sk m V. Velle'i juhtimisel lõkietul, kus avanes soodus võimalus tuua korraga rohkem gaidide ja skaute lavale ja näidata puhtskautlikke ettekanneid. Veel oli võimlemist gaidide musterrühmalt, karastavaid jookke ja loterii.

HALLO! SIIN PAADREMAA GAIDID!

Ka meile on saabunud taas kevad, millega algab välitegevus. Oleme rakendanud kõik oma käed tööle, et teha selleks ettevalmistusi.

Saaks sellest lumest kord lahti, mis alustaksime ka oma sporditreeninguga! Kavatsime sel suvel skautide poolt korraldataval spordivõistlusil kaas teha ja paluda võistlenu ka naabernoorte organisatsioonil tildrukuid, et neile näidata oma tööd siin „mahajäänud“ maanurgas.

Käsil on ettevalmistused jumikuu alul korraldatavaks noorte-päevaks ja laager sama kuu lõpupuole, samuti ka suurem grupimatk juuli algul. Lähemaks ürituseks oli jüripäeva pühitsemine 27. apr. koos skautidega, mis töötas meie gaididele palju. Kuudus kuskilt „sosinat“, et seekordsel ajakirja kiritööde võistlusel olla meilegi oodata hulk esikohti, isegi hellakeste hulgast. Tänu energiliste juhtidele ja meie heale töötahtele, hakkavad inimesed ka tagajärjed!

Muuseas võtab terve rühma juhtkond osa skautide poolt korraldatavast samariitlaste kursusest ja tahame muudugi ka eksamiit sooritada, sest sellega jõuame jälle sammu edasi iseendi ja terviku kasuks.

G-d A. K.

A.-S. FRANZ KRULL

Masinaehituse vabrik

TALLINN, KOPLI TÄN. 88

OMA KESKJAMM 415-36

TARTU OSAKOND: HARVA N. 19, TEL. 20-17

VALMISTAB PARIMAS HEADUSES:

KESKKÜTTE-KATLAD
KESKKÜTTE-RADIAATOREID
TÖSTETOOLE (LIFTE).
PÕLLUTÖÖRIISTU j. n. e.

NÕUDKE KALKULATSIOONE!

Pikema ettevalmistuse järel
ilmub eeloleval suvel

H. Michelson'i sulest
ulatuslikum põhiraamat noorte
juhtidele

Noortejuhi põhivara

Ulatuselt sisaldab raamat umbes 350 lk., ilmub keskmises formaadis, hea valgol siludal paberil. Varustatud selgitavate jooniste ja piltidega.

Raamatu hind ettetellimisel ainult 3 krooni.

Raamatu ettetellijail tuleb raamatu hind saata E. J. K. O. „Postimehe“ posti jooksvale arvele nr. 2171.